

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

woensdag

mercredi

09-10-2002

09-10-2002

18:05 uur

18:05 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
Bespreking van de verklaring van de regering (voortzetting)	1

Sprekers: **Hagen Goyvaerts, Jean Depreter, Els Van Weert, Guy Verhofstadt**, eerste minister, **Yves Leterme**, voorzitter van de CD&V-fractie, **Hugo Coveliers**, voorzitter van de VLD-fractie, **Gerolf Annemans, Joos Wauters, Yolande Avontroodt, Marie-Thérèse Coenen, Daniel Bacquelaine**, voorzitter van de MR-fractie

SOMMAIRE

Excusés	1
Discussion de la déclaration du gouvernement (continuation)	1

Orateurs: **Hagen Goyvaerts, Jean Depreter, Els Van Weert, Guy Verhofstadt**, premier ministre, **Yves Leterme**, président du groupe CD&V, **Hugo Coveliers**, président du groupe VLD, **Gerolf Annemans, Joos Wauters, Yolande Avontroodt, Marie-Thérèse Coenen, Daniel Bacquelaine**, président du groupe MR

PLENUMVERGADERING**SÉANCE PLÉNIÈRE**

van

du

WOENSDAG 09 OKTOBER 2002

MERCREDI 09 OCTOBRE 2002

18:05 uur

18:05heures

De vergadering wordt geopend om 22.05 uur door de heer Robert Denis, voorzitter.
La séance est ouverte à 22.05 heures par M. Robert Denis, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering is de minister van de federale regering:
Ministre du gouvernement fédéral présent lors de l'ouverture de la séance:
Eddy Boutmans.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

**Berichten van verhindering
Excusés**

Mirella Minne, Karel Pinxten, wegens ziekte / pour raison de santé;
André Schellens, Westeuropese Unie / Union de l'Europe occidentale;
Arnold Van Aperen, wegens ambtsplicht / pour obligation de mandat.

**01. Discussion de la déclaration du gouvernement (continuation)
01. Bespreking van de verklaring van de regering (voortzetting)**

La discussion est reprise.
De bespreking is hervat.

01.01 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, collega's, op dit gevorderde uur zal ik toch nog een poging doen om enige interesse te wekken voor het debat over de regeringsverklaring.

Mijnheer de eerste minister, gisteren zei u dat België vandaag de dag het vierde welvarendste land ter wereld is. Anderzijds staat België vandaag pas op de zeventiende plaats wanneer het gaat om de goede werking van de overheid en op de vijftiengste plaats wanneer het gaat om de afwezigheid van corruptie. Dat is de rangschikking van de Verenigde Naties van augustus jongstleden, dat om uw palmares van uw beleidsverklaring van gisteren toch enigszins te relativeren.

U hebt, samen met uw collega's van de Ministerraad, lang moeten vergaderen, maar uiteindelijk zijn uw laatste regeringsverklaring en uw laatste begroting er dan toch gekomen, weliswaar met weinig overtuiging. Bijgevolg kunnen we gerust spreken van een verkiezingsverklaring en een verkiezingsbegroting.

Niettegenstaande de lange lijst van nog af te werken wetsontwerpen is met de huidige regeringsverklaring ongetwijfeld de aanzet gegeven van de campagne voor de verkiezingen, onder het motto: we hebben

01.01 Hagen Goyvaerts (VLAAMS BLOK): La Belgique a beau se placer en quatrième position sur la liste des Etats les plus prospères, elle n'obtient, selon un rapport des Nations Unies, que de piètres résultats lorsqu'il s'agit du fonctionnement des pouvoirs publics et de la corruption.

Le premier ministre nous a présenté une déclaration du gouvernement et un budget "électoral". Son gouvernement n'a pas encore réalisé grand chose mais, en revanche, il peut continuer à faire des promesses pendant huit mois. Tous les partis du gouvernement font étalage de leurs petites réussites et tous les points de discorde sont soigneusement dissimulés.

misschien nog niet veel gedaan, maar we kunnen nog wel acht maanden beloven.

Inzake de verkiezingsverklaring, op maandag in de vooravond waren alleen tevreden gezichten te zien en woordvoerders van iedere politieke kleur moesten absoluut in de verf zetten wat zij toch nog uit de brand hadden gesleept. Het had iets van *Tout le monde est servi!*

Voor de VLD waren de zelfstandigen de inzet van de besprekingen geweest en dat om twee redenen. Ten eerste, de heer Daems kan na het geklungel onder meer in het Sabena-dossier, nog wel een opsteker gebruiken. Ten tweede, voor een gedeelte van de electorale achterban – en met name de Middenstand – moest er nog iets gedaan worden. Het paste in de context: “de pijnpunten zijn al jaren bekend; nu moeten er oplossingen uit de bus komen”.

De plannen waren niet minimaal; ze betroffen namelijk de verhoging van de minimumpensioenen en een tegemoetkoming aan de zorgwekkende situatie van de horeca met het bekende verlanglijstje van de BTW-verlaging, de integrale aftrekbaarheid van de restaurantkosten, soepeler sociale wetten enzovoort. De boodschap van de sector was klaar en duidelijk en luidde: “red ons, want wij verzuipen!” De heer Daems zou in de regering – en ik citeer – “zijn nek uitsteken om het wezen van dit land” – met name de horeca –, “te redden”. Wat is er ten slotte uit de bus gekomen van de horeca-show van Rik Daems? Kort en bondig gezegd: niks. De horeca, een sector die belangrijker is dan de automobieliindustrie – zo leert een VUB-studie ons –, is de grote verliezer en moet zich tevreden stellen met wat gepruts aan de soepele aanwerving van tijdelijk personeel. We moeten echter nog zien wat hiervan zal terechtkomen en met welke teksten minister Onkelinx voor de dag zal komen. Immers, indien we de PS-voorzitter Di Rupo goed hebben gehoord, is over dat liberale stokpaardje het laatste woord nog niet gezegd. Bijgevolg komt er zeker geen BTW-verlaging en zeker geen verhoogde aftrekbaarheid van de restaurantkosten. En zeggen dat de voorganger van minister Daems, een zekere Jaak Gabriels, met de rondetafelconferenties toen er nog begrotingsmarges waren, het probleem kon oplossen in het jaar 2000!

Het is een begroting in evenwicht geworden. Bijgevolg zijn er geen overschotten. Maar wat wil dat zeggen, een begroting in evenwicht? Is een begroting in evenwicht een realistische begroting? Is een begroting in evenwicht een evenwichtige begroting? Is een begroting in evenwicht een goede begroting? Is een begroting in evenwicht een begroting met visie? Hoe men het ook draait of keert, de kwaliteit van een begroting wordt in essentie bepaald door de mate waarin niet naar kunstgrepen of de trukendoos wordt gegrepen om de vooropgestelde cijfers van inkomsten en uitgaven te realiseren.

Eind vorig jaar hebben wij al de kunstgreep rond de Financietoren en de terreinen van BIAC gehad. Wanneer wij het actuele lijstje van besparingen overlopen, kunnen wij alleen maar vaststellen dat de boekhoudkundige trukendoos opnieuw wordt bovengehaald. Wat volgens paars-groen behoorde tot de oude politieke cultuur, zien we weer opduiken. Terwijl vroeger de regering-Dehaene de winsten van de Nationale Loterij afroomde, zal paars-groen nu de aantrekkelijke winsten van Belgacom afromen om nog een beetje aan beleid te kunnen doen. Daar gaan bijgevolg de strategie en de plannen van

Tout le monde a reçu une part du gâteau, excepté le secteur horeca. Le grand show du ministre Daems s'est finalement soldé par un petit assouplissement en matière d'embauche de personnel pendant les périodes d'activité intense. Il a fallu faire une croix sur d'autres revendications, comme la réduction de la TVA ou la déductibilité des frais de restaurant.

Le budget confectionné est en équilibre mais est-il pour autant réaliste, équilibré, visionnaire et équitable? Où ce budget repose-t-il à nouveau sur maints artifices et ficelles comptables? Les artifices ne masquent-ils pas un déséquilibre? Et bien, je vous le dis, ce budget n'est qu'un artifice. Les bénéfices de Belgacom sont écrêtés. Les recettes sont augmentées au détriment du citoyen et des entreprises. Je songe ici par exemple à l'accroissement des frais imposés pour le dépôt des comptes annuels, à l'augmentation des accises sur le tabac, à l'augmentation des centimes additionnels sur le précompte professionnel, à la pression fiscale exercée sur les sociétés pharmaceutiques.

Par ailleurs, des économies sont prévues sur le budget du département de la Défense, de la Régie des bâtiments et de l'ONDRAF. Le Fonds Kyoto sera alimenté par le biais d'une taxe sur le transport d'énergie qui sera sans aucun doute à charge du citoyen. Comble de tout, la version papier du Moniteur belge est supprimée, ce qui génèrera une économie de tout au plus 2 millions d'euros.

Le premier ministre se flatte également de la prétendue pacification communautaire. Or, quand il est question d'argent, le gouvernement wallon monte sur ses grands chevaux. Le ministre-

Belgacom-topman Goossens om zijn bedrijf de komende tijd internationaal beter te positioneren. Nadat de verstandhouding tussen Frans Rombouts van De Post en Rik Daems op de klippen is gelopen, komt het tussen John Goossens van Belgacom en Rik Daems ook nooit meer goed.

Laten wij het lijstje even overlopen en kijken we naar de inkomsten: er zijn de hogere bijdragen voor het overleggen van de jaarrekeningen, plus 30 miljoen euro of 1,2 miljard frank op kap van de ondernemers; er is de accijnsverhoging en de BTW-verhoging op onder meer tabak, plus 192 miljoen euro of 7,2 miljard frank op kap van de burger; er is voor de farmaceutische bedrijven plus 125 miljoen euro of 6 miljard frank aan zogenaamde omzetbelasting; er is de verhoging van de opcentiemen in de bedrijfsvoorheffing, plus 260 miljoen euro of 10,4 miljard frank als eenmalige inkomsten, waarbij die inkomsten ongetwijfeld met vertraging zullen worden doorgestort aan de steden en gemeenten. En dan maar blijven zeggen dat het de burger geen cent zal kosten.

Ik kom tot de besparingen. Landsverdediging levert 75 miljoen euro of 3 miljard frank in. Bijgevolg zal de riem nog een gaatje meer worden aangehaald. Voor de Regie der Gebouwen is er 47 miljoen euro of 1,9 miljard frank te besparen op een nog nader te bepalen aantal posten. Van vrijblijvendheid gesproken! Het Niras moet 50 miljoen euro of 2 miljard frank inleveren. Het gaat daarbij over de terugbetaling van de zogenaamde terugvorderbare voorschotten van de afgelopen twee jaar. De regering zal de financiering van de verwerking van het nucleair afval doorschuiven naar de consument door een heffing per kilowattuur in te voeren en in het mysterieuze Kyoto-fonds onder te brengen; voor De Post moet er 100 miljoen euro of 4 miljard frank op de universele dienstverlening van De Post worden bespaard. En dan maar hopen dat De Post nog tijdig haar briefwisseling kan ronddragen. Voor nieuwe initiatieven is er 270 miljoen euro of 10,8 miljard frank minder uit de grote trommel. Geen kat kan ons vertellen welke initiatieven hier zullen sneuvelen. Als klap op de vuurpijl – waarschijnlijk de meest milieuvriendelijke maatregel van de regering, om de Bond Beter Leefmilieu te parafraseren –, is er de afschaffing van de gedrukte versie van de enige krant zonder prentjes, met name het Staatsblad: een besparing van 2 miljoen euro of 80 miljoen frank, een besparing waarop we waarschijnlijk met zijn allen op zaten te wachten.

Dan zwijgen we nog over het invoeren van de nieuwe verkapte belastingverhogingen, zoals het stijven van het mysterieuze Kyoto-fonds, door hogere bijdragen op elektriciteit, die ongetwijfeld aan de gebruiker zullen worden doorgerekend. Het argument van de verlaging van de elektriciteitsprijs door de liberalisering van de elektriciteitsmarkt is het schaamlapje om ze in te voeren. De man en de vrouw in de straat merken niets van die verlagingen waarmee deze paars-groene regering zo graag uitpakt. Of het nu gaat om een factuur van de onroerende voorheffing, voor degenen die natuurlijk een huisje bezitten, of over de telefoonrekening, of over de elektriciteitsrekening, ik ken er geen enkele die al minder hoeft te betalen. Juist daar zit volgens mij de paars-groene paradox. De man en de vrouw in de straat horen wel veel van belastingverlaging, maar hebben er tot op heden in concreto nog niets van gezien, integendeel. Daarenboven begrijpen ze helemaal niets van het verwarrende verhaal dat wordt gemaakt van

président wallon, M. Van Cauwenberghe, a donc condamné sans détours le grignotage de la dotation des Communautés et des Régions, alors que le gouvernement flamand, qui subit un manque à gagner bien plus important, courbe l'échine. A n'en pas douter, M. Verhofstadt a imposé, poliment mais fermement, la pacification au ministre-président Dewael.

Malgré le fait que la conjoncture soit très mauvaise et que le baromètre des PME et la confiance des consommateurs soient en chute libre, le gouvernement se base, après maints ajustements, sur une prévision de croissance irréaliste de 2,1 pour cent, alors que les estimations de nos voisins sont bien moins optimistes. Je me demande quelles marges budgétaires le gouvernement a – espérons-le - prévues pour faire face aux revers économiques. En ces temps moroses pour l'économie, les entreprises belges n'ont que faire d'un fonds Kyoto, de davantage de coopération au développement ou de semblants de réductions: c'est d'une bulle d'oxygène qu'elles ont besoin. Ce conclave budgétaire a été une dernière occasion manquée dans ce cadre. La question de l'impôt des sociétés ne sera pas réglée de sitôt et l'impôt régional dissimule une duperie communautaire: la taxe environnementale sera principalement supportée par la Flandre.

Le fleuron de l'action de ce gouvernement, la réduction accélérée de la dette publique dans le respect du pacte de stabilité 2000-2005, est, par la force des choses, reporté aux calendes grecques, eu égard à une mauvaise gestion. Ce n'est qu'en cas de reprise spectaculaire de l'économie que le gouvernement s'efforcera de résorber le retard accumulé, mais

inkomensjaar, aanslagjaar en het moment dat de rekening of de afrekening in de brievenbus valt. Ook zij hebben al lang begrepen dat het gaat om een vestzak-broekzakoperatie. Wat de federale overheid met de ene hand geeft, wordt ruimschoots door de andere hand van de andere overheden teruggenomen. Bijgevolg geloven ze het hele verhaal van paars-groen niet, hoe hard u ook uw best daarvoor doet.

Wat de communautaire pacificatie betreft, of wat daarvoor alleszins moet doorgaan, zijn mogelijke communautaire opstootjes in het kader van moeilijke begrotingsbesprekingen nooit ver weg. Teneinde de tekorten op de federale begroting bij te stijven, wordt de dotatie aan de gewesten en de gemeenschappen in 2003 verminderd met 332 miljoen euro, waarvan zo'n 220 miljoen euro voor Vlaanderen, of zo'n 8,8 miljard frank, als gevolg van de herziening van de doorstortingen van een deel van de opbrengst van de personenbelasting voor de jaren 1999, 2000 en 2001. Van het toveren van een konijn uit een hoed gesproken, tot grote woede overigens van de Waalse minister-president Jean-Claude Van Cauwenberghe. Als het om de centen gaat, staat Wallonië altijd voorop, op de barricaden of op haar achterste poten. Het was diezelfde Jean-Claude Van Cauwenberghe die sprak over, en ik citeer: "Un coup de canif dans le capital-confiance qui lie la Région au fédéral en ce qui concerne le respect du pacte de stabilité". Vrij vertaald: een knauw in het vertrouwen tussen het gewest en de federale overheid wat het respect van het stabiliteitspact betreft. Hij vervolgde, en ik citeer hem opnieuw: « Je ne mettrai plus ma signature au bas d'un document si c'est pour ensuite changer les paramètres. » Vrij vertaald: ik zet mijn handtekening niet meer onder een document als het is om daarna de parameters te veranderen. Zelfs na een poging tot opheldering bleef Van Cauwenberghe overtuigd van het feit, en ik citeer, "que les francophones resteraient unis dans un combat politique." Vrij vertaald: dat de Franstaligen verenigd blijven in hun politieke strijd. Nadat de Vlaamse regering die minderopbrengst van 8,8 miljard frank bijna met de glimlach had geïncasseerd – en dat komt er natuurlijk van als men tot dezelfde partij behoort als de eerste minister – kwam nadien ook een beetje gemor en geknor. Maar meer durfden ze blijkbaar op het Vlaamse niveau niet aan. Dat zal u zelf, als eerste minister, Dewael wel ingepeperd hebben. Communautaire brandjes kunnen worden gemist als kiespijn en dan is bijgevolg het in de kop drukken de beste strategie, althans volgens de regering.

Ik kom tot het punt van de conjunctuur. Laten we even kijken wat de sociaal-economische toestand van dit land vandaag is, en meer specifiek met betrekking tot Vlaanderen, waar de economische dynamiek afkomstig is van de 180.000 KMO's.

Alle onheilstijdingen op de beurs, afslankende al dan niet grote ondernemingen of ondernemingen die sluiten, dalende groeiverwachtingen en stijgende werkloosheidscijfers hebben een flinke domper gezet op het KMO-optimisme en bijgevolg op het vertrouwen. De KMO-barometer die het sociaal-economische klimaat bij de kleine bedrijven weergeeft zakt verder weg. In september daalde de conjunctuurindicator van de Nationale Bank voor de vierde maand op rij. De achteruitgang van het ondernemersvertrouwen was groter dan verwacht. Bovendien stellen we vast dat de enigszins optimistische verwachtingen van de jongste maanden neerwaarts

cette tentative restera vaine. L'absence de marge budgétaire empêche toute résorption de la dette, car la coalition arc-en-ciel, pendant les années d'opulence, n'a mené qu'une politique à courte vue destinée à bien paraître.

Ce gouvernement souffre toujours du syndrome de Saint-Nicolas. On promet des cadeaux et on reporte les mesures impopulaires. Le Fonds de vieillissement ne fonctionne pas encore de manière indépendante et transparente; il est financé grâce à des interventions ponctuelles, comme cela est encore le cas avec l'écémage des bénéfices de Belgacom. Le grand show des bonnes nouvelles touche à sa fin. La représentation n'était plus crédible depuis longtemps. Ces derniers jours, la notion d' "état social actif" n'a pas été évoquée une seule fois. Elle est peut-être morte et enterrée.

La fin de coalition arc-en-ciel approche. L'électeur se prépare à la sanctionner. Le Vlaams Blok lui demandera si la Belgique est devenue un état modèle ou non. Il ne fait aucun doute que l'électeur connaît la réponse à cette question.

werden bijgesteld. Voor die onzekerheid wordt een prijs betaald: het consumentenvertrouwen daalt, de kleinhandelsverkopen dalen, de bedrijfsinvesteringen dalen, de woningbouw daalt. De werkloosheidsgraad daarentegen stijgt. De betalingsbalans vertoont een oplopend tekort. Op dit ogenblik bedraagt dit tekort 8,8 miljard euro of 352 miljard oude franken.

Uit de groeiprognozes in de ons omringende landen met Duitsland als voornaamste handelspartner kan ik slechts vaststellen dat de uitgangspunten voor de Nederlandse en de Duitse begroting heel wat lager liggen, zelfs onder de 2% dan de door deze regering voorgehouden 2,1%. Dit cijfer werd de voorbije maanden steeds neerwaarts aangepast. Van het onovertroffen Verhofstadt-cijfer van 3% daalde het tot 2,6% naar 2,3% om te eindigen op 2,1%. Ik ben ten zeerste benieuwd naar de reserves en de budgettaire buffers die in deze begroting werden ingebouwd om een mogelijke verdere economische tegenspoed op te vangen. In deze tijden van onzekere economie hebben de bedrijven geen enkele boodschap aan schijnverlagingen en aangepaste fiscale maatregelen met opgesmukte tarieven. In deze tijden van onzekere economie hebben de bedrijven geen enkele boodschap aan Kyoto-fondsen en verhoogde fondsen voor ontwikkelingssamenwerking. Neen, de ondernemers verwachten van de regering, zeker een onder leiding van de liberalen, zo snel mogelijk concrete maatregelen die extra zuurstof bieden aan de bedrijven. Na drie jaar van beloften kreeg deze regering een allerlaatste kans om haar jokers en azen als troeven voor het bedrijfsleven in te zetten en niet een of andere "schuppen zot" van weinig vertrouwenwekkende maatregelen. Dat is misschien in de ogen van deze regering een troef. Voor ons is het echter de verkeerde troef.

Hoe dikwijls hebben we reeds het verhaal van de vennootschapsbelasting gehoord? De bespreking in de commissie is niet eens begonnen. Als we collega Van der Maelen van SP.A goed hebben begrepen zal een en ander nog moeten worden bijgestuurd. Ondertussen hebben de buurlanden de voorbije jaren niet gewacht om hun vennootschapsbelasting te verlagen omdat zij ook weten dat het vennootschapstarief een eerste selectiecriterium is voor de lokalisatie van een investering. Dan maak ik in dit hele verhaal nog abstractie van het communautaire addertje dat verscholen zit in de nieuwe regeling inzake gewestbelastingen, meer bepaald de milieuheffingen waardoor in hoofdzaak Vlaamse ondernemingen worden getroffen en waarbij de Vlaamse ondernemingen 87 miljoen euro extra zullen moeten ophoesten.

Ik kom tot de afbouw van de staatsschuld. De versnelde afbouw van de nog steeds enorme staatsschuld was een van de prioriteiten van paars-groen en een absolute voorwaarde om de budgettaire ruimte te creëren en de toekomstige vergrijzing van de bevolking op te vangen. Daarvoor moest het Zilverfonds dienen. Terwijl de schuld in 1993 nog bijna 139% van het BBP bedroeg was deze ratio gedaald tot 109,6% in 2000. De regering Verhofstadt engageerde zich om deze evolutie onverminderd voort te zetten.

Volgens het stabiliteitsplan 2001-2005 zou de schuldgraad tegen 2003 worden gereduceerd tot onder het niveau van het bruto binnenlands product om tegen 2005 nog 88,7% te bedragen. Het sleutelement daarbij was de handhaving van een voldoende hoog

primair overschot, noodzakelijk om de interestlast te dekken. Het lijkt er sterk op dat de afbouw van de schuld voorlopig wordt opgeborgen. Door de slechte conjunctuur van de afgelopen twee jaar is de irrealistische belofte van deze regering om het gedeelte boven de 2,7% in de BBP-groei aan de schuldafbouw toe te wijzen al vlug voorbijgestreefd.

De aanvankelijk comfortabel geachte conjunctuurbuffers bleken ook niet voldoende te zijn om maar zelfs de groeivertraging op te vangen, laat staan de schuld in absolute waarde te verminderen. Het stabilisatieplan 2001-2005 is momenteel niet meer haalbaar en wijkt af van het vooropgestelde traject. Slechts indien er een krachtig economisch herstel optreedt, zal de regering zich weer richten op de doelstellingen van 2001-2005. Die houding is een belangrijke trendbreuk met de voorbije jaren.

De negatieve gevolgen van de groeivertraging worden blijkbaar afgewenteld op de doelstelling van de schuldvermindering. Er is immers geen budgettaire ruimte meer om de schuld verder af te bouwen op een serieuze manier. Het blijft dan ook de vraag hoe dat uitstel ooit ingehaald zal worden.

De regering hoopt blijkbaar, in een besef dat schuldafbouw gemakkelijker gaat in een gunstige conjunctuur, op een snelle economische heropleving. Ook daar is het probleem te wijten aan de manifestatiedrang van paars-groen. In plaats van gedurende een periode van hoge groei in de nodige middelen te voorzien voor de sanering van de publieke schuld, verkoos u, als regeringsleider van paars-groen, om de Sinterklaaspolitiek onverminderd voort te zetten. Paars-groen hoopte met enkele onrealistische beloftes de schuld te doen dalen. Met de begroting-2003 schuift paars-groen opnieuw de noodzakelijke, maar onpopulaire maatregelen door naar de volgende legislatuur.

Tot slot wil ik nog iets zeggen over het Zilverfonds. Die verkiezingsverklaring en die verkiezingsbegroting tonen nogmaals aan dat de regering geen duidelijkheid brengt in de structurele financiering van dat fonds en zij blijft weigeren om dat als een volwaardig instrument van de begrotingsdiscipline te maken. Ook nu weer moeten er trucs worden uitgehaald om dat fonds te stijven, deze keer niet via opbrengsten van de UMTS-licenties en de goudverkoop, maar onder andere via het afkomen van de winsten van Belgacom. Het is dan ook ten eerste de vraag of deze regering een dergelijke stuntelige financiering kan volhouden.

Collega's, één ding wordt stilaan duidelijk: de goed-nieuws-show wordt eentonig en ongeloofwaardig. Juist omdat de centen op zijn en juist omdat de goed-nieuws-show tot elke prijs moet worden voortgezet, moet deze regering steeds vaker haar toevlucht nemen tot het opdienen van opgewarmde kost.

Mijnheer de eerste minister, het is namelijk toch wel merkwaardig dat in de hele beleidsverklaring niet één keer het begrip "actieve welvaartsstaat" is vermeld, tenzij de regering ervan uitgaat dat de actieve welvaartsstaat na drie jaar al gerealiseerd is. Maar gezien de sociaal-economische toestand, zou ik dat niet zomaar durven beweren, integendeel. Hoogst waarschijnlijk is de actieve welvaartsstaat door de goudhamster van uw collega, minister Vande

Lanotte, volledig opgegeten, om tot aan de verkiezingen op zijn minst te kunnen overleven, om vervolgens een eersteklas begrafenis te krijgen. Gedaan met de spitsvondige begrippen!

Met de start van dit jongste parlementaire jaar komt er ook stilaan een einde aan paars-groen of komt het einde van paars-groen stilaan in zicht. Dat heeft de man in de straat natuurlijk ook wel begrepen. Het moment van de afrekening is aangebroken. Heeft paars-groen een modelstaat afgeleverd? De Vlaams Blok-fractie is van oordeel dat zulks niet het geval is. Wij zullen de kiezer in de volgende maanden dan ook met de volgende vraag confronteren: bent u van oordeel dat paars-groen de problemen van dit land heeft opgelost en een modelstaat heeft afgeleverd? Wij zijn nogal gerust in het antwoord van de kiezer.

Mijnheer de voorzitter, ik besluit mijn uiteenzetting met de volgende, gevleugelde woorden.

Mijnheer de eerste minister, Guy voor uw vrienden, wij, van het Vlaams Blok, wij zijn er in ieder geval klaar voor.

01.02 Jean Depreter (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, monsieur le secrétaire d'Etat, chers collègues, je commencerai en évoquant le budget de l'année 2003 et la politique fiscale du gouvernement. J'évoquerai ensuite brièvement l'économie et l'infrastructure.

Le budget pour l'année 2002 avait été élaboré dans le contexte tragique des événements du 11 septembre 2001. Les effets des attentats terroristes se sont, par la suite, fait sentir mondialement, la globalisation de l'économie ayant amené une contagion générale du ralentissement de l'économie. Mais n'exagérons rien, ce ralentissement était largement annoncé avant même les attentats en question. Cette évolution financière était d'ailleurs parfaitement prévisible.

Aujourd'hui, un an plus tard, le gouvernement nous présente des objectifs budgétaires pour l'année 2003 marqués par la prudence. En effet, l'incertitude de la conjoncture internationale et la morosité ambiante ne rendent pas les choses faciles. Ainsi, l'OCDE annonçait lundi dernier qu'elle allait encore revoir à la baisse ses taux de croissance. Nous gardons néanmoins l'espoir que le taux de 2,1% choisi par votre gouvernement sera dépassé à la hausse. C'est un espoir réaliste au regard des chiffres que les différents bureaux d'expertise nous ont fournis. Et le fait qu'il existe une fourchette assez large démontre d'ailleurs à quel point ces évaluations peuvent être incertaines. C'est pourquoi dans le domaine de l'économie et de la finance, les expertises ne sont pas forcément faciles à réaliser.

Nous saluons le fait que l'équilibre budgétaire soit maintenu pour la quatrième année consécutive, tout en réalisant des avancées sociales. Nous partageons, monsieur le premier ministre, votre objectif de diminution de la dette. Le niveau d'endettement de la Belgique reste élevé et doit continuer à diminuer: le Pacte européen de stabilité et de croissance nous y oblige. Mais de toute façon, une dette élevée ne profite jamais au monde du travail. Tout le monde a donc intérêt à ce que cette dette diminue encore progressivement.

01.02 Jean Depreter (PS): De regering stelt ons een voorzichtige begroting 2003 voor. We blijven evenwel hopen dat de groeiverwachting van 2,1%, waarvan de regering is uitgegaan, uiteindelijk hoger zal uitvallen. Wij verheugen ons erover dat de begroting voor het vierde jaar op rij in evenwicht is, én dat er tegelijk werk gemaakt wordt van sociale maatregelen.

Het afbouwen van de schuld is ook onze doelstelling. De begrotingssituatie moet worden geconsolideerd teneinde de nodige armslag te creëren om conjuncturele inzinkingen en structurele uitdagingen het hoofd te kunnen bieden. Deze geloofwaardige begroting is een stap in de richting van een billijker verdeling van de door de economie en dus door alle burgers gegenereerde meerwaarde. Die verdeling staat ons inziens niet haaks op economische efficiency, maar werkt deze juist in de hand, en zorgt tegelijk voor meer welzijn en meer kansen op geluk voor iedereen.

Inzake het fiscaal beleid steunen wij de hervorming van de personenbelasting, maar wij blijven alert voor wat de situatie

Le gouvernement traduit ainsi la nécessité de consolider la situation budgétaire pour dégager les marges qui permettront de répondre à des choix économiques conjoncturels et à des défis structurels, tels que le vieillissement de la population, sans risquer de retomber dans la spirale "boule de neige" que nous avons connue. Nous avons en effet à l'égard des générations futures le devoir d'assainir la situation des finances publiques.

Vous nous présentez, monsieur le premier ministre, un budget crédible, qui est un pas vers un partage plus équitable de la plus-value créée par l'économie, et donc par l'ensemble des citoyens. Ce partage des richesses présent dans le budget ne s'oppose pas, pour nous socialistes, à l'efficacité économique mais la favorise tout en augmentant le bien-être, et donc aussi les chances d'une meilleure adaptation et d'un bonheur mieux partagé. Dans un univers prévisionnel instable, la gestion de l'Etat doit permettre de maintenir tous les systèmes de protection sociale et de redistribution des revenus.

En ce qui concerne la politique fiscale, la réforme de l'impôt des personnes physiques mise sur pied par le gouvernement est soutenue par le groupe socialiste. Nous restons cependant vigilants par rapport à la situation des travailleurs et des allocataires sociaux. Il va de soi que la suppression des taux marginaux les plus élevés n'était pas une priorité socialiste. Mais, monsieur le premier ministre, je vous ai bien écouté ce matin à la radio et il était tout à fait intéressant de vous entendre rappeler le mécanisme du crédit d'impôts qu'un certain nombre de personnes avaient apparemment oublié et spécialement les journalistes qui vous interviewaient.

Pour nous, c'est évidemment tout à fait essentiel. Néanmoins, nous estimons que les promesses fiscales devaient être maintenues afin de garantir la confiance des citoyens.

La création par le biais fiscal d'un pouvoir d'achat supplémentaire a une dimension éminemment sociale.

La diminution programmée de l'impôt des sociétés qui sera, dans les jours qui suivent, débattue par les députés au sein de la commission des Finances et du Budget met l'accent sur la diminution de la charge fiscale pesant sur les petites et moyennes entreprises. C'est tout à fait essentiel. Les PME pourront demander l'exonération de l'impôt pour les bénéfices qu'elles comptent mettre en réserve en vue de procéder à des investissements. C'est une orientation tout à fait intéressante. Un exemple, par ailleurs, le fisc ne procédera plus à des majorations supplémentaires en cas de versement anticipé non versé. Nous nous réjouissons de cette avancée qui corrige le fait que les PME ont été pénalisées par rapport aux grandes entreprises qui ont su mieux profiter des opportunités qu'offre la concurrence fiscale entre les Etats membres de l'Union européenne. Pour être performante, une économie doit aussi permettre le développement de ses petites entreprises, c'est essentiel. Cependant, le principe de neutralité budgétaire de cette réforme, je parle bien de l'ISOC, est primordial à nos yeux. Nous exigeons toutes les garanties suffisantes pour concrétiser cette neutralité. Ainsi, nous insistons sur la qualité du monitoring de l'impact budgétaire en question et le suivi des mesures de compensation.

van de werknemers en de uitkeringstrekkers betreft. De geplande verlaging van de vennootschapsbelasting legt de nadruk op de vermindering van de fiscale lasten voor de KMO's. Dat is een zeer interessant denkspoor maar het principe volgens hetwelk de hervorming een budgettaire nuloperatie moet zijn, blijft voorop staan.

Een ander positief element is de fiscale ruling, waardoor het bedrag van de verschuldigde belasting vooraf kan worden vastgesteld en voor een bepaalde duur kan worden gegarandeerd, wat het vertrouwen van de ondernemingen in het fiscaal beleid ten goede zal komen.

Wij zijn ook verheugd over de verhoging van de accijnzen op tabak, waarmee gezondheidszorg wordt gefinancierd, over de optrekking van de laagste pensioenen, de nakende discussie in commissie over het wetsontwerp over de ecotaksen en de ecoboni, de instelling van de kruispuntbank van de ondernemingen en van het enig nummer.

Mijn fractie brengt haar eis in herinnering dat belastingen die correct werden vastgesteld ook zouden worden betaald. Wij hebben trouwens 6 wetsvoorstellen en voorstellen van resolutie ingediend tegen witwaspraktijken en financiële corruptie.

Wij wensen dat het belastingstelsel wordt aangepast aan de evolutie van de levensstijl en dat de belastingdruk wordt verschoven van het inkomen uit arbeid naar kapitaal en kapitaalwinst, die op termijn een bijdrage moeten leveren aan de openbare financiën. Wij wensen nieuwe fiscale maatregelen die sociale rechtvaardigheid, werkgelegenheid, economische activiteit en milieu ten goede

Un autre élément positif, l'instauration du ruling fiscal, fait partie de la fiscalité moderne. L'administration fiscale et une entreprise pourront ainsi fixer de manière préalable le montant de l'impôt dû et le certifier pour une certaine durée. Il s'agit de garantir la confiance des entreprises dans la politique fiscale. C'est également une orientation que nous reconnaissons positive.

Nous sommes également satisfaits de l'augmentation des accises sur le tabac. Elle permettra, outre son impact bénéfique sur la santé, d'alimenter le budget des soins de santé et de financer l'augmentation des petites pensions des salariés et des indépendants.

Par ailleurs, le projet de loi écotaxes-écobonis sera discuté prochainement en commission des Finances et du Budget. Il s'agit clairement d'une avancée de ce gouvernement qui, tout en diminuant les accises et la TVA sur les boissons, prévoit une cotisation pour les produits qui sont conditionnés dans un emballage non réutilisable. Il faut dire également que les précautions prises par rapport au nucléaire sont vraiment utiles. C'est un tout autre univers mais il y a aussi des vidanges un peu encombrantes dans ce domaine.

Dans le cadre de la promotion de l'activité économique, la mise en place de la Banque-carrefour des Entreprises et du numéro unique sont également salutaires pour un développement harmonieux des entreprises.

Mon groupe appuie donc ces réformes fiscales et administratives favorables pour les citoyens et les entreprises mais tient à rappeler qu'il a toujours demandé et continue à exiger que les impôts correctement établis soient effectivement payés. C'est une question de justice sociale et d'équité. C'est d'ailleurs dans ce cadre que les députés socialistes ont récemment déposé six propositions de loi et de résolution adressées au gouvernement afin de lutter contre le blanchiment d'argent sale et la corruption financière.

D'une manière générale et dans ce contexte de réforme de la fiscalité, il nous semble important de rappeler que notre système fiscal est pour l'essentiel alimenté par les recettes de l'impôt sur les revenus du travail salarié et sur la consommation.

Bien évidemment, nous revendiquons une meilleure redistribution de la pression fiscale permettant l'allègement de la fiscalité reposant sur les revenus du travail et son déplacement vers les revenus du capital et les gains en capital.

Je pense que ce qui se passe au niveau boursier et financier international pour le moment doit nous donner des leçons de manière tout à fait évidente.

Parallèlement, l'évolution des comportements individuels et de la cellule familiale rendent nécessaire l'adaptation de la fiscalité. Il faut tenir compte de l'évolution du mode de vie.

Si des efforts ont déjà été accomplis, la justice fiscale nécessite encore le déploiement de réformes. Au bout du compte, un jour ou l'autre, le monde du capital devra soutenir les finances publiques.

komen.

De openbare dienstverlening, die deel uitmaakt van ons Europees model, moet worden verdedigd. Wij mogen niet toestaan dat daar louter uit winstbejag afbreuk wordt aan gedaan.

Wij zijn tevreden dat de NMBS-dotatie voor 2003 behouden blijft op 2,36 miljard euro, zodat ze een vijfde van het bedrag aan dividenden dat naar de HST-Fin gaat, kan besteden aan haar beheerscontract; daarnaast zijn we ook tevreden over de geleidelijke overname van de schuld. De overheid moet haar rol als eigenaar van het vervoersnet voluit spelen. Een laagdrempelige en kwaliteitsvolle mobiliteit is voor de socialisten een prioriteit.

De Post zal 300 miljoen euro krijgen, maar dan wel gespreid in de tijd : ze zal een aantal facturen die de Staat haar verschuldigd is voor haar opdrachten in het kader van de openbare dienstverlening moeten uitstellen tot 2004.

Ik leg ook de nadruk op de na te streven modernisering, die samenhangt met de liberalisering van de markt, maar met ruimte voor een harmonieuze en sociaal aanvaardbare overgangperiode en met behoud van de verplichting een goede en toekomstgerichte universele dienstverlening te blijven aanbieden, zeker voor de minstbesteden. De invoering van voorkeurtarieven, die een beperking van de openbare dienstverlening inhouden, baart me zorgen.

De overheid moet tot slot durven investeren in sectoren die tot economische groei kunnen leiden; zo'n groei is immers nodig om het hoofd te kunnen bieden aan maatschappelijke uitdagingen als werkgelegenheid en vergrijzing.

En conclusion de ce volet de la politique fiscale, nous souhaitons amplifier le mouvement afin de concrétiser une politique fiscale davantage porteuse de justice sociale, favorable à l'emploi, stimulante pour l'activité économique et positive pour l'environnement.

En matière d'entreprises publiques, nous pensons qu'il est indispensable que les missions de service public répondent aux principes suivants:

1. l'égalité de tous les citoyens en termes d'accès;
2. l'universalité, la continuité et la régularité;
3. l'information des utilisateurs ainsi que le contrôle démocratique des prestataires;
4. le droit à des prestations efficaces et répondant aux besoins sociaux rencontrés;
5. la soumission des prestations à des normes de qualité, leur évaluation régulière et leur adaptation à l'évolution des besoins collectifs et des progrès technologiques.

Les missions de service public font partie du modèle européen de société. Il s'agit donc de défendre ce modèle et de ne pas permettre de le détricoter au nom de la seule recherche du profit.

Nous sommes également satisfaits de la décision du gouvernement de maintenir l'enveloppe budgétaire de la SNCB au montant de 2,36 milliards d'euros pour l'année 2003. Le fait que la SNCB pourra également renoncer provisoirement à un cinquième des dividendes qu'elle doit à la financière TGV lui permettra d'affecter des moyens supplémentaires à son contrat de gestion. Elle pourra ainsi favoriser certaines catégories d'usagers, comme les navetteurs et améliorer la sécurité; la SNCB pourra prendre des mesures pour améliorer le service et l'accueil dans les gares.

La reprise progressive de la dette historique de 4 milliards d'euros, lorsque la dette de l'Etat passera sous le seuil de 100% du produit intérieur brut, est également une bonne chose. Nous espérons que ce seuil sera atteint en 2004. Le groupe socialiste pense que cette charge du passé entravait le développement futur de la SNCB.

En effet, disposer d'infrastructures et de services publics de qualité est une condition fondamentale pour relever les défis de la concurrence internationale. La maîtrise publique du réseau de transport ne se réduit pas à un rôle de régulateur; les pouvoirs publics doivent pouvoir également assumer pleinement le rôle de propriétaire. Cette reprise permettra, souhaitons-le, de soulager la SNCB et de lui donner des marges de manœuvre plus grandes. Nous n'aurions pu admettre que la SNCB fasse les frais du budget 2003. L'accessibilité pour tous à une mobilité de qualité est une priorité socialiste.

La Poste, quant à elle, recevra les 300 millions d'euros, gelés à son intention lors de la vente de la CGER, pour l'aider à affronter la libéralisation. Néanmoins le versement sera lissé et elle devra reporter à 2004 certaines factures dues par l'Etat pour les missions de services publics qu'elle assure dans son contrat de gestion.

En ce qui concerne la problématique de ce secteur, j'insiste sur l'objectif de modernisation lié à la libéralisation du marché tout en

préservant l'obligation de service universel que nous devons privilégier dans l'intérêt de nos concitoyens.

J'émettrais quand même une réserve au sujet des nouvelles dispositions tarifaires proposées par la Poste. Celle-ci crée des envois "Prior", c'est-à-dire des courriers traités de manière prioritaire moyennant un supplément de prix. Les envois non prioritaires ne devraient, quant à eux, plus être acheminés que dans les trois jours. Cette disposition, si elle se confirme, engendre une situation où le service public est moins largement rendu.

Comme socialistes nous admettons, en général, la nécessité de la modernisation des entreprises publiques. Nous avons toujours œuvré pour que le calendrier de la libéralisation donne le temps d'une transition harmonieuse et socialement acceptable; nous avons constamment veillé à ce que l'intérêt général et celui des clients les plus faibles soient strictement protégés par un service universel que nous voulons fort et évolutif.

En ce qui concerne Belgacom, la décision de consacrer une part importante (500 millions d'euros) des recettes exceptionnelles à l'alimentation de son fonds de pension est une bonne chose et constitue une garantie pour la solidarité future entre les générations. Par ailleurs, l'Etat actionnaire reçoit un dividende de 250 millions d'euros, ce qui est normal.

Finalement, monsieur le premier ministre, monsieur le secrétaire d'Etat, permettez-moi de rappeler que les pouvoirs publics, garants de l'intérêt général, doivent oser réinvestir dans les divers secteurs qui sont susceptibles d'entretenir une croissance économique qui nous permette de faire face à nos défis collectifs en termes d'emploi et de vieillissement de la population.

01.03 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, met alle respect voor staatssecretaris Boutmans die hier aanwezig is, maar ik had mij graag tot de eerste minister gewend. Ik meen dat de heer Boutmans te weinig gehoord is in het begrotingsconclaaf en ik zou zijn eisen graag wat kracht willen bijzetten.

01.03 Els Van Weert (VU&ID): J'appréciera beaucoup que le premier ministre prenne place avant que je ne commence mon exposé.

Le **président:** Il va arriver, madame. Il est là. Monsieur le premier ministre, le voici.

(...)

01.04 Els Van Weert (VU&ID): Ik heb er geen probleem mee om te wachten, mijnheer de eerste minister. Wij zijn zeer tolerant. Overigens zou ik graag de heer Boutmans steunen waar u bij bent.

Mijnheer de eerste minister, mijnheer de staatssecretaris, geachte collega's, het was aangenaam ontwaken, gisteren en vandaag, want leven wij soms niet in het vierde welvarendste land ter wereld, waar weinig of niets fout loopt, een land dat bovendien een pak fitter oogt, sinds u het vakkundig onder handen nam, kortom, een land dat het predikaat modelstaat verdient. Er is geen reden tot klagen in ons land, zoveel is zeker. En toch, mijnheer de eerste minister, bekruipt mij het gevoel dat u de polsslag van onze samenleving niet langer voelt. U verengt verzuring tot hoogst ongepast geweeklaag van een groep verwende, gemakzuchtige, ja ondankbare beroepsklagers,

01.04 Els Van Weert (VU&ID): A en croire le premier ministre, il n'y a aucune raison de se plaindre en Belgique: notre pays se place en quatrième position sur la liste des pays les plus prospères au monde. C'est néanmoins témoigner d'un manque de contact avec la réalité que d'attribuer, comme le fait le premier ministre, la tendance à s'aigrir de la société exclusivement à des éternels contestataires gâtés et ingrats. En

maar laat ik u verzekeren, verzuring is helaas een complexer fenomeen. Verzuring heeft te maken met toenemende angst en onzekerheid in een globaliserende samenleving, met negatieve uitwassen van een doorgedreven individualisering, met een tekort aan nestwarmte, met immateriële bekommernissen van mensen dus.

01.05 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Het probleem dat u schetst, werd ook aangekaart door kardinaal Danneels en Steve Stevaert. U leert vrij snel bij.

01.06 **Els Van Weert** (VU&ID): U moet kijken naar wie het eerst met wat begonnen is, mijnheer de eerste minister. Tijdens de jaren dat ik lid was van het Parlement, heb ik mijn discours niet veranderd.

01.07 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: (...)

01.08 **Els Van Weert** (VU&ID): Dat is goed mogelijk, ja.

Immateriële bekommernissen van mensen neemt u niet weg door hen verwijtend voor te spiegelen hoe goed zij het wel hebben op materieel gebied. Voor een grote groep van mensen wortelt de verzuring bovendien wel in materiële beslommingen. Denk maar aan mensen die leven in armoede en bestaansonzekerheid. Samen vertegenwoordigen zij 20% van de bevolking van ons welvarende land. Laat nu net dat de groep mensen zijn van wie wij de belangen onvoldoende weerspiegeld zien in uw beleidsverklaring. Het is niet zo dat de beleidsverklaring geen positieve sociale elementen bevat. Het zou er nog aan moeten ontbreken!

De verhoging van de laagste pensioenen en de stijging van de minimumlonen verdienen onze steun. Ook de stijging van de begroting van de ziekteverzekering is een goede zaak, al blijft de vraag bestaan of er niet moet worden geraakt aan een aantal heilige huisjes, om zo de middelen nog efficiënter te besteden en de verschillende actoren te responsabiliseren. Over het tweepijlerstelsel mag er nu eenmaal niet worden gesproken, omdat u en de regering dat zouden zien als een bedreiging van het unitaire karakter van onze sociale zekerheid. Ik weet wel dat dat in de eerste plaats de bekommernis is van de partners aan de linkerkant van het halfroond, maar ik heb het ooit nog anders geweten en ik heb het over personen uit liberale hoek. Daarstraks heb ik trouwens uitgebreid horen citeren uit vroegere uiteenzettingen van uw partijgenoten op dat punt in ons halfroond.

01.09 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Als u op de SP.A-lijst gaat staan, zult u dat allemaal kunnen realiseren.

01.10 **Els Van Weert** (VU&ID): U oordeelt voorafgaandelijk, wij zullen wel zien. U mag wel van mij aannemen dat mijn discours niet zal veranderen en onze stemhouding in het halfroond ook niet.

(...): (...)

01.11 **Els Van Weert** (VU&ID): Elke bekering is goed, zou ik zeggen.

réalité, il s'agit des inquiétudes immatérielles et des doutes de la population, sans oublier les soucis matériels réels des milliers de pauvres que compte notre pays.

01.05 **Guy Verhofstadt**, premier ministre Mme Van Weert a bien retenu les leçons du ministre Stevaert et du cardinal Danneels.

01.06 **Els Van Weert** (VU&ID): Ou inversement.

01.08 **Els Van Weert** (VU&ID): L'abondance matérielle n'apporte pas de solution à toutes les préoccupations. Par ailleurs, n'exagérons pas cette prétendue abondance: un cinquième de la population se trouve dans un état plus ou moins grave de pauvreté.

La déclaration du gouvernement contient évidemment un certain nombre d'éléments sociaux positifs, comme la majoration des pensions et du salaire minimum et l'augmentation du budget de l'INAMI. Le système des deux piliers reste malheureusement tabou. Manifestement, il ne peut être porté atteinte à l'Etat unitaire. Le gouvernement est sous l'emprise du PS.

01.11 **Els Van Weert** (VU&ID): Par ailleurs, les mesures positives sont éclipsées face aux mesures

De positieve sociale elementen staan in de schaduw van een uiterst belangrijke sociale maatregel die u niet nam, namelijk de welvaartsvastheid van de uitkeringen. Mensen die van een uitkering leven zijn niet de sterkste groep in onze samenleving. Ook in de toekomst blijven ze geprangd in een strak gebudgetteerd keurslijf. Ze blijven een voortdurende speelbal van politieke grilligheden en van de krachtverhoudingen van het moment binnen regeringen.

De logica van de welvaartsvastheid van de uitkeringen is nochtans met geen speld te doorprikken. Kortom, dit is een gemiste kans en geen kleintje. Spirit ziet in uw beleidsverklaring nog andere tegenstrijdigheden die een wrange nasmaak laten. Hoe rijmt u de vierde plaats die België bekleedt op de lijst van de meest welvarende landen met een vertraging van de beloofde groei van middelen voor ontwikkelingssamenwerking? En dat in een mondiale context waarin de internationale ongelijkheid niet verkleint, maar vergroot.

01.12 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: U hebt het toch over ontwikkelingssamenwerking?

01.13 **Els Van Weert** (VU&ID): Ik weet dat er 9% groei is, maar er was meer beloofd.

01.14 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Er is meer dan 9% groei voor ontwikkelingssamenwerking. We hebben de volledige kalender vastgelegd tot 2010 en voor het eerst gaan we terug boven de 0,4%. In vorige zittingsperiodes daarentegen daalde dit voortdurend tot ongeveer 0,2%.

01.15 **Els Van Weert** (VU&ID): Ik wil niet vergelijken met vorige zittingsperiodes, ik wil vergelijken met wat u zelf hebt aangekondigd en beloofd. Trouwens u weet heel goed dat ...

01.16 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mevrouw Van Weert, u moet even ernstig zijn. Men kan toch slechts zoveel uitgeven als men ontvangt. We hebben vastgesteld dat we om er zeker van te zijn dat we in 2010 0,7% zouden bereiken, een stijging van het budget nodig hebben van 9,1%. En dan komt u hier zeggen dat het niet genoeg is. U moet toch een klein beetje objectiviteit aan de dag leggen. Het is blijkbaar de bedoeling dat u de volgende verkiezingen samen met de SP.A op een lijst gaat staan.

01.17 **Els Van Weert** (VU&ID): U hebt daar blijkbaar problemen mee. Het is al de derde keer dat u daar iets over zegt.

01.18 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Ik ga u dat nog veel zeggen. U moet dan toch een begin van objectiviteit aan de dag leggen en niet zomaar wat verhalen uit de losse pols vertellen. Natuurlijk kan men zeggen dat het beter was geweest dat het 14%

que l'on a omis de prendre. Ainsi, la liaison des allocations sociales au bien-être ne sera pas bétonnée. En conséquence, ces allocations continueront de dépendre des caprices des gouvernements successifs. Il s'agit là d'une occasion manquée.

En outre, il est particulièrement regrettable qu'un Etat prospère comme le nôtre mette en œuvre avec retard l'augmentation prévue des moyens alloués à la coopération au développement.

01.14 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Je constate que le budget alloué à la coopération au développement augmente de plus de 9 %. Nous avons fixé un calendrier afin d'atteindre la norme de 0,7 % d'ici à 2010. Nous nous dirigeons de nouveau vers les 0,4 du PIB alors que sous les législatures précédentes, on était descendu jusqu'à 0,2 %.

01.16 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: On ne peut dépenser que les rentrées qu'on perçoit. Il faut faire preuve d'un début d'objectivité. Aujourd'hui, la Belgique est l'un des rares pays européens où le budget de la coopération au développement est en hausse. Par conséquent, nous sommes sur la bonne voie.

01.18 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Mme Van Weert devrait être un peu plus objective. Son intervention illustre justement

was of 15%.

l'aigreur que je dénonce.

01.19 Els Van Weert (VU&ID): U maakt er een karikatuur van, mijnheer de eerste minister. Ik vergelijk alleen maar wat u zelf hebt aangehaald.

01.20 Eerste minister Guy Verhofstadt: We zijn vandaag een van de weinige landen waar de ontwikkelingssamenwerking stijgt tot boven de 0,4%, terwijl bijvoorbeeld Nederland en Denemarken nu in dalende lijn gaan. Ik moet wel toegeven dat deze landen een hoog percentage hebben. De Verenigde Staten van Amerika stagneren op 0,1%. Ik denk echt dat door staatssecretaris Boutmans een enorme inspanning is geleverd om er het maximum uit te halen. Hij is zeker dat er nu een groeipad gaat komen. We gaan dat trouwens wettelijk vastleggen tegen 2010.

Als men ziet dat we in de voorbije vijf à zes jaar voortdurend gedaald zijn tot 0,2% vereist het slechts een minimum aan objectiviteit om te erkennen dat we de goede richting uitgaan, ook al is het niet voor honderd procent zoals we het graag zouden zien.

01.21 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer de eerste minister, ik zeg niet dat u niet de goede richting uitgaat, ik zeg alleen wat onze prioriteiten zijn. Volgens mij en volgens verschillende internationale toezeggingen van u zelf...

01.22 Eerste minister Guy Verhofstadt: Als ik spreek over verzuring, dan betekent verzuring het zelfs niet kunnen erkennen dat we de goede richting uitgaan.

01.23 Els Van Weert (VU&ID): We zullen het daarover straks nog hebben. Mijnheer de eerste minister, als een land als het onze geconfronteerd wordt met een lichte conjuncturele knik, past een eerste afweging over de vraag waar de extra middelen te zoeken. Onze eerste afweging leidt klaarblijkelijk tot andere resultaten dan die van uw regering. Voor ons dus bijvoorbeeld geen verkiezingssnoepjes voor de hoogste inkomens. Dat durf ik dus ook zeggen. Ik heb dat hier nog niemand anders horen zeggen. Niemand durft te zeggen dat die belastingverlaging misschien niet tot de allerlaatste frank moet worden omgezet en dat er rekening houdend met de conjuncturele knik misschien andere prioriteiten moeten worden gelegd. Dat probeer ik u duidelijk te maken. Wat ons betreft, moeten er dus geen verkiezingssnoepjes komen voor de hoogste inkomens, geen belastingcadeautjes die toch maar opgepot worden. We moeten besparen op de rondere contouren van ons welvarend land en niet bekijbelen op middelen bedoeld voor mensen die ze nodig hebben om in hun primaire behoeften te voorzien. Mooie woorden in Johannesburg verbleken als we ze leggen naast de alledaagse beleidspraktijk van deze regering. Dat ontgoochelt ons. Uw beleidsverklaring ademt ook communautaire windstilte uit.

01.23 Els Van Weert (VU&ID): Nous nous trouvons actuellement dans un léger creux conjoncturel. C'est pourquoi l'affectation des moyens financiers, qui se raréfient, devient une question d'éthique. Nous ne pouvons pas rogner sur les acquis prioritaires des plus bas revenus de notre pays. Et nous pouvons encore moins accorder des cadeaux électoraux aux revenus élevés. C'est pourtant ce que fait le gouvernement en réduisant les impôts.

01.24 Eerste minister Guy Verhofstadt: Ik kan niet geloven wat ik hier hoor. Meer dan 80% van de belastingverlaging is gericht op de lage en modale inkomens. Voor het eerst voorzien we in een belastingkrediet, wat betekent dat mensen die geen belasting betalen omdat ze een te laag inkomen hebben geld van de fiscus krijgen. Dat is de zogenaamde negatieve inkomstenbelasting waarover men zo

01.24 Guy Verhofstadt, premier ministre: Presque 90 pour cent de cette réduction d'impôts profitera aux faibles revenus. Ajoutons à cela le crédit d'impôt, c'est-à-dire un impôt négatif, qui vise

lang gepraat heeft. Nu vraagt u of het wel nodig was om het tarief van 52,5% af te schaffen. Dat moet inderdaad ook. Een moderne samenleving hanteert die tarieven niet. Dat is contraproductief voor de samenleving. Creëer toch geen afgunstmaatschappij waar iets voor de ene wel kan en voor de andere niet. Probeer voor iedereen iets te doen zodat iedereen kan bijdragen tot de welvaart. Ik dacht dat we daar van af waren. Professor Van Meerhaeghe heeft boeken geschreven over de afgunstmaatschappij en we zijn nog niet verder gekomen. We zijn wat dat betreft nog steeds niet wijzer geworden.

également ces groupes de population. Mais il fallait aussi diminuer les impôts les plus élevés ; il faut également accorder certains avantages à ces groupes. Une imposition supérieure à 50 pour cent a un effet contre-productif sur la prospérité. Quand Madame Van Weert cessera-t-elle enfin d'évoquer cette société de la jalousie?

01.25 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer de eerste minister, ik snijd een ander thema aan. Misschien bent u daar niet zo opgewonden over. Uw beleidsverklaring ademt ook communautaire windstilte uit. Wij vrezen dat u uw dromen voor werkelijkheid neemt. U hoeft niet ongerust te zijn, wij zijn niet degenen die nodeloos stokebrand gaan spelen. Het is echter duidelijk dat er in een aantal dossiers grote cultuurverschillen zijn tussen Noord en Zuid die verlamdend werken op ons beleid. Ik verwijs naar de perikelen omtrent het jeugdsanctierecht, iets wat vandaag al talloze keren werd aangehaald. Ook het Nepal-dossier bewijst dat er fundamentele verschillen bestaan die leiden tot politieke tegenstellingen die moeilijk overbrugbaar zijn, tenzij via het grijze compromis. Veelal leiden ze tot immobiliteit. U kunt die communautaire tegenstellingen minimaliseren en zelfs ontkennen of u kunt er lessen uit trekken voor een noodzakelijke verdere staatshervorming, vooral ook voor de toepassing en concrete uitvoering van datgene wat al beloofd was. Ik denk hierbij heel specifiek aan ontwikkelingssamenwerking, iets dat in het moeras zit. Het ene lijkt ons struisvogelpolitiek te zijn, het andere staatsmanschap. U moet maar kiezen. Wij kijken alvast met belangstelling uit naar de reeks grondwetsartikelen die deze meerderheid voor herziening vatbaar zal verklaren.

01.25 Els Van Weert (VU&ID): Selon le premier ministre, cette déclaration de politique baigne dans un climat de sérénité communautaire. Il prend ses désirs pour des réalités. Mais la situation va se dégrader rapidement, car dans certains dossiers, nous pouvons déceler de grandes différences entre le Nord et le Sud du pays; elles ont un effet paralysant et sont difficiles à surmonter. Je citerai le dossier du Népal et le droit sanctionnel de la jeunesse. Le premier ministre devra en tirer les leçons pour les étapes futures de la réforme de l'état. Je suis dès lors curieuse de savoir quels articles de la Constitution ce gouvernement soumettra à révision.

Ook de ronkende intenties inzake mobiliteit en verkeersveiligheid in uw beleidsverklaring en in de pers van de afgelopen dagen roepen hoge verwachtingen op die u, zo vrezen wij, niet zult kunnen inlossen. De aangekondigde schuldovername van de NMBS wordt naar de Griekse kalender verwezen en uw eigen partijgenoten kondigen luidkeels, zij het enigszins onsamenhangend, aan dat zij het wetsontwerp van uw regering hopen uit te hollen tijdens de parlementaire besprekingen.

Le premier ministre se donne également de grands airs en matière de sécurité routière et de mobilité. Il n'est pourtant pas répondu aux attentes. Je pense ainsi à la reprise de la dette de la SNCB, qui a été reportée aux calendes grecques.

01.26 Eerste minister Guy Verhofstadt: Wij hebben aangekondigd dat in de wet zal worden opgenomen dat wij ervoor zullen zorgen dat die schuld geleidelijk zal worden overgenomen eens de openbare schuld in België onder de 100% duikt. U hebt het over de Griekse kalender. Wij weten zeker dat wij ten laatste in 2004 onder de 100% zullen geraken. Het gaat dus om het vastleggen van een wettelijk mechanisme.

01.26 Guy Verhofstadt, premier ministre: Nous avons dit clairement que cette reprise serait amorcée lorsque la dette publique passerait en dessous des 100 pour cent du PIB. Il s'agit d'un mécanisme automatique qui sera fixé par une loi.

01.27 Els Van Weert (VU&ID): U zult dit in de wet opnemen?

01.28 Eerste minister Guy Verhofstadt: Ja, we zullen dit in de wet vastleggen zodat het geen loze belofte blijft. Het zal een automatisme worden. De schuldovername van de NMBS zal starten

zodra de staatsschuld onder de 100% duikt.

(...)

Ik ga niet nog eens over de vroegere gedelegeerd bestuurder praten.

01.29 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal het niet hebben over de Griekse kalender, maar nu de eerste minister het gemeenschappelijk geliefkoosde dossier van de NMBS aansnijdt, lijkt het mij van belang om nogmaals te herhalen dat mevrouw Van Weert een punt heeft als ze zegt dat de afbouw van de historische schuldenlast wordt verschoven naar ten vroegste eind 2004. Deze coalitie is ervoor verantwoordelijk dat de schuld met 2,5 miljard euro is toegenomen. De eerste minister heeft daarstraks op een manier die hem niet siert, gezwaaid met Schouppe. Het was nochtans de vrije beslissing van deze regering om de NMBS in moeilijkheden te brengen door de schuldenlast te doen stijgen met 100 miljard Belgische frank. Mevrouw Van Weert merkt volgens mij terecht op dat de eerste minister de vraag van de nieuwe directie om de schuld over te nemen zomaar naar de toekomst verwijst. Mijnheer de eerste minister, u hebt al meer van dergelijke loze beloften gelanceerd. Ik vind dan ook dat mevrouw Van Weert gelijk heeft.

01.30 Els Van Weert (VU&ID): De heer Leterme zegt wat ik wou antwoorden, dus ik moet zijn woorden niet herhalen.

Ik wendde mij tot de groenen in het halfrond, maar die zijn er niet meer. Ook de heer Boutmans is vertrokken. Het Kyoto-fonds bewijst hoe licht de groene coalitiegenoten nog wegen in deze regering. Dit fonds moet zowat de meest schimmige maatregel zijn die uw regering de afgelopen drie jaar verzon en dat is veelzeggend als u het ons vraagt. Zelfs de milieubeweging heeft weinig oren naar de hoera-kreten van Agalev en Ecolo. Ik kan dit duidelijk illustreren met een citaat van de Bond Beter Leefmilieu: "De regering heeft beslist de gedrukte versie van het Belgisch Staatsblad af te schaffen. Wij vrezen dat dit de meest doeltreffende milieumaatregel van het federale beleid wordt in 2003". Als slag in het gezicht van de groenen kan dit tellen volgens mij.

01.31 Yves Leterme (CD&V): Ze zijn uit schaamte vertrokken.

01.32 Els Van Weert (VU&ID): Dat is mogelijk.

01.33 Yves Leterme (CD&V): Mevrouw Coenen is aanwezig.

01.34 Els Van Weert (VU&ID): Ja, maar zij heeft het niet gehoord.

Voor de federale administratie is deze beleidsverklaring ook een klap in het gezicht. Al drie jaar lang kondigt u de ene grote hervorming na de andere aan. Copernicus staat op de sporen, maar al te vaak verloopt de uitvoering ervan in mineur. Dit heeft zeker ook te maken met de manklopende federale administratie die onvoldoende gewapend is om de politieke krijtlijnen om te zetten in de beleidspraktijk. Spirit ziet niet in hoe u het tij zult keren als ik zie dat u 260 miljoen euro wilt besparen op de behoeften van de administratie. Meer zelfs, wij vrezen dat wat u verkoopt als "doorgedreven zuinigheid" in de praktijk leidt tot inefficiëntie. De

01.29 Yves Leterme (CD&V): Le démantèlement de la dette est reporté à fin 2004 alors que, dans l'intervalle, 2,5 milliards de dettes sont venues s'ajouter. Ce gouvernement est responsable de l'augmentation explosive de la dette de la SNCB.

01.30 Els Van Weert (VU&ID): Le Fonds Kyoto constitue un ensemble de mesures aux contours imprécis. Voilà qui démontre la faiblesse des verts au sein de ce gouvernement. Finalement, la suppression de la version « papier » du Moniteur belge aura été une des mesures environnementales les plus importantes prises par ce gouvernement.

01.34 Els Van Weert (VU&ID): Le plan Copernic est sur les rails mais sa mise en œuvre laisse à désirer. Nous craignons que l'opération dans son ensemble ne se solde par une réelle inefficacité. Nous constatons dès à présent, chez de nombreux fonctionnaires, une réelle démotivation et une indifférence croissante.

frustraties binnen de federale administratie groeien, de demotivatatie bereikt stilaan een piek.

Ook de aangekondigde administratieve vereenvoudigingen doen ons niet meteen in juichen losbarsten. Too little, too late en een doekje voor het bloeden zijn de eerste beelden die bij ons opkomen bij het lezen van de plannen van uw regering en vooral bij de evaluatie van wat tot nog toe is gerealiseerd.

Zelfs de best gestroomlijnde communicatie kan niet verbloemen dat deze regering een aantal fundamentele maatschappelijke noden onvoldoende aanpakt. De goednieuwsshow van de regering Verhofstadt deed mij denken aan het filmpje dat u hebt laten maken om België te promoten: echt ongelooflijk enthousiast over ons land, zodat het op de duur wel overacting werd. Dat is amusant, maar heeft nog weinig te maken met objectieve voorlichting en deontologisch verantwoorde politieke regeringscommunicatie. De lange opsomming van nog te realiseren beleidsmaatregelen heeft bovendien meer weg van een credo dan van een beleidsverklaring – ik noem slechts een maatregel als het homohuwelijk, waarvan u zeer goed weet dat er in uw meerderheid nog steeds problemen over bestaan – zodat het nog maar zeer de vraag is of zij voor het einde van deze legislatuur het levenslicht zullen zien en in praktijk zullen worden omgezet. Maar goed, u gelooft in uw aanpak. Het komt de bevolking toe om daar volgend jaar over te oordelen.

Eén zaak staat vast. U zult het misschien niet geloven, want u hebt mij er al twee keer op gewezen, maar wij willen deze boodschap niet beantwoorden met een even dwaze “radio deprimo”. Ik ben het met u eens dat dit geen zin heeft. Wij zijn geen verzuurde mensen, absoluut niet. Wij willen enkel onze eigen prioriteiten vooropstellen. Er zijn er zelfs enkele die niet eens zoveel geld kosten, maar die slechts een gedurfde portie lef en radicaliteit vergen. Zo kunnen wij al een stap verder zetten.

Wat vragen wij? Wij hebben het er reeds over gehad. Wij vragen een doorgedreven internationale solidariteit. U hebt mij er zelf van overtuigd dat wij deze uitdaging absoluut moeten aanpakken. Internationaal uiteraard, maar wij hebben toch ook de ambitie om op een aantal terreinen een voortrekkersrol te spelen. Het kader van de 0,7% van het BNP zou dat op korte termijn toch moeten kunnen overstijgen. Geen misplaatste zelfgenoegzaamheid dus, omdat wij in het allerbeste geval in 2010 een norm halen die wij in feite al twintig jaar lang moeten hanteren als absolute minimumnorm. Wij vragen internationale solidariteit die zich ook vertaalt in een gedurfde en voluntaristische verschijning op het mondiale politieke toneel, ook als dit al eens botst met onze zuiver economische eigenbelangen. Wij vragen internationale solidariteit met doorgedreven pacifisme als leidraad, wat niet meer of minder impliceert dan een grondige, fundamentele aanpassing van de wet op de wapenexport. Ik heb op de Belgaberichten gelezen dat er een akkoord is, maar het was nogal vaag. Wij zullen dat beoordelen als het hier in het Parlement komt. De vraag is of u zich met de regering dan aan die wet zult houden, mijnheer de eerste minister. Ik denk dat er tal van argumenten zijn gegeven om aan te tonen dat dit niet het geval is en dat u zich in alle bochten hebt moeten wringen.

Ce gouvernement est incapable de faire face à certains besoins. Une mise en scène de bonnes nouvelles ne constitue pas une information objective, un credo n'est pas une déclaration gouvernementale. La population vous jugera lors des prochaines élections.

Nous ne prêchons pas le pessimisme mais mettons en avant les points politiques qui constituent notre priorité. Leur réalisation ne requiert pas beaucoup de moyens, mais de l'audace, une attitude volontarisme et le sens de l'initiative. En premier lieu, nous demandons une réelle solidarité internationale, dans le cadre de laquelle la Belgique jouerait un rôle de précurseur. La norme de 0,7 pour cent doit être réalisée rapidement. Nous plaçons également avec force en faveur d'une attitude résolument pacifiste. Pour cette raison, la loi sur les exportations d'armes doit être adaptée et respectée.

01.35 Eerste minister **Guy Verhofstadt**: (...)

01.36 Els Van Weert (VU&ID): Ik sta hier niet voor de CD&V-fractie. Daar moet de heer Leterme maar op antwoorden.

(...)

Wij vragen ten slotte internationale solidariteit die duurzaamheid hoog in het vaandel voert en niet te beroerd is daarvoor in eigen vlees te snijden, in plaats van emissierechten weg te kopen bij armere landen en zo onze groene gewetens letterlijk af te kopen. Wij vragen internationale solidariteit die de krijtlijnen van deze paarsgroene regering radicaal overstijgt.

Ook in eigen land zijn, alle donkerblauwe oprispingen ten spijt, de grenzen van de solidariteit volgens Spirit nog niet bereikt. Dat een sociale evidentie als de welvaartvastheid van de laagste uitkeringen niet in uw beleidsverklaring is terug te vinden, is zonder meer veelzeggend. 6% armen, 20% bestaansonzeker: dat zijn geen sociologische minima of geen niet te vermijden sociale problemen in de marge. 6% armen en 20% bestaansonzeker: vormen een maatschappelijke tijdbom en een voortdurende voedingsbodem voor de door u zo terecht gehekeld verzuring.

De sociale intenties in uw beleidsverklaring zijn zelfgenoegzaam schaatswerk in de marge. Spirit mist bevoegenheid in uw sociaal discours. Wij missen politieke vastberadenheid om kansarmoede in al haar facetten uit te roepen tot de maatschappelijke prioriteit bij uitstek. Dit lijkt ons nochtans een ethische evidentie, zelfs als deze groep mensen niet meteen tot het traditionele kiespubliek van hun partij behoort.

Een derde prioriteit die wij naar voren willen schuiven is die van de participatie en de dialoog met de bevolking, in uw burgermanifesten zo bevoegen beschreven. Het verbaast ons dat u daarover, als burgerdemocraat, in uw beleidsverklaring met geen woord rept. Denkt u dat de burgers zich voldoende betrokken voelen als zij eens per legislatuur een enquête mogen invullen over de werking van de administratie? Denkt u dat burgers de nieuwe kieswetgeving ervaren als een toonbeeld van participatie en dialoog? Denkt u dat u daarmee die grote belofte die u hebt gedaan bij de start van uw regering hebt ingelost? Wat te denken van de bindende referenda die wel in de vergeetput gesukkeld lijken?

01.37 Eerste minister Guy Verhofstadt: (...)

01.38 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer de eerste minister, ik heb deel uitgemaakt van de commissie voor de Politieke Vernieuwing en ik weet hoe de kaarten liggen. Ik hoop dat u en uw meerderheid mij positief verrassen, maar dan denk ik dat u toch nog eens een grondig gesprek zal moeten hebben met uw collega's van de PS.

01.39 Eerste minister Guy Verhofstadt: Het is eigenlijk vrij eenvoudig. Men kan dat nu niet verwezenlijken omdat het bedoelde artikel niet voor herziening vatbaar is verklaard. Wij zullen wel een verklaring maken waardoor het mogelijk wordt. Al wat wij konden verwezenlijken met betrekking tot wat wij waren overeengekomen, hebben wij gedaan: de halvering van de lijststem, de rechtstreekse

01.36 Els Van Weert (VU&ID): Pour notre parti, une politique économique basée sur la durabilité est essentielle et cet aspect-là non plus, nous n'en trouvons pas trace dans votre déclaration de gouvernement.

Il en est de même de la liaison à la prospérité alors que notre pays est aux prises avec un sérieux problème de pauvreté, lequel est une source d'aigreur et devrait faire partie des priorités du gouvernement.

Vous ne soufflez plus mot non plus de la participation accrue des citoyens et d'un dialogue avec eux. L'enquête occasionnelle dont vous parlez ne répond vraiment pas aux besoins, pas plus que la nouvelle loi électorale d'ailleurs. Et qu'est-il advenu des référendums contraignants?

01.39 Eerste minister Guy Verhofstadt: premier ministre: Nous ne les avons pas encore mis en place parce que l'article constitutionnel concerné ne pouvait être révisé. Nous avons

verkiezing van de burgemeester. Wij hadden die afspraak en door de regionalisering zal dat nu op regionaal vlak worden verwezenlijkt. Als ik zie welke plannen er ook in het Zuiden van het land bestaan, dan zal dat nog vrij snel zowel in Vlaanderen als in Wallonië worden gerealiseerd.

01.40 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer de eerste minister, ik zal daar één antwoord op geven. Over bepaalde punten waarvoor u in deze legislatuur niets kunt doen, hebt u een nachtelijk akkoord gesloten, bijvoorbeeld over de paritaire Senaat. U had net zo goed een akkoord kunnen sluiten over de bindende referenda. U hebt dat niet gedaan omdat u weet dat daarover geen akkoord te sluiten valt. Ik heb uren vergaderd in de commissie voor de Politieke Vernieuwing en ik heb duidelijk het njet van de PS gehoord. Dat is een veto van de PS. We zullen de lijst zien.

01.40 Eerste minister Guy Verhofstadt : Ik zal hen wel overtuigen.

01.42 Els Van Weert (VU&ID): Ik hoop het voor u.

01.43 Yves Leterme (CD&V): Ik wil aan de opsomming van de zeer consequente, beginselvaste realisaties in het kader van de politieke vernieuwing die de eerste minister heeft gemaakt de afschaffing en invoering van de opvolger binnen de termijn van een jaar toevoegen. Ik vind dat dit erbij moet, ik vind dit een prestatie op wereldniveau.

01.44 Eerste minister Guy Verhofstadt: (...)

01.45 Els Van Weert (VU&ID): U moet het spel spelen volgens de regels zoals ze door de meerderheid worden bepaald.

Inspraak is voor ons belangrijk. Wij gaan zelfs verder, wij gaan het over onze prioriteiten hebben. Laat staan dat er sprake is van de burger als echte coproductent van het beleid in een echte dialoog met de vertegenwoordiging zoals wij dat voorstaan.

Budgettaire excuses liggen hiervoor nochtans niet meteen voor het grijpen.

Voorts pleiten wij voor een communautaire politiek die niet vertrekt van een struisvogelaanpak. Het ontkennen van communautaire breuklijnen is wellicht de meest dwaze houding die u zichzelf kunt aanmeten. Ze minimaliseren is evenmin een stap in de goede richting. De problemen aanpakken als ze zich stellen, luidde het bij uw voorganger. Welnu, mijnheer de eerste minister, de communautaire problemen doen zich voor, maar u pakt ze helaas niet aan.

Justitie, mobiliteit, werkgelegenheid, zelfs buitenlands beleid, al te vaak liggen communautaire geschillen aan de basis van inertie of grijze compromissen. Defederalisering van diverse bevoegdheidsdomeinen is voor Spirit geen ideologisch dogma, maar een zaak van bestuurlijke efficiëntie. De door u zo betrachtte Belgische modelstaat zal er een zijn waarin gemeenschappen en

réalisé toutes les réformes que nous avons pu mener à bien.

01.40 Els Van Weert (VU&ID): Vous avez pu conclure un accord nocturne sur de multiples points mais pas sur les référendums contraignants pour la bonne et simple raison que le PS y est opposé.

01.41 Guy Verhofstadt, premier ministre: Je parviendrai bien à les convaincre.

01.42 Els Van Weert (VU&ID): Je l'espère.

01.45 Els Van Weert (VU&ID): Notre parti préconise une approche réaliste des problèmes communautaires mais votre gouvernement pratique la politique de l'autruche. Des problèmes existent bel et bien mais vous ne voulez pas les affronter. Pourtant, cela ne vous coûterait rien de vous intéresser à cette question prioritaire. Au contraire, cela ne pourrait que vous rapporter de l'argent. En tant que libéraux de gauche, nous croyons certes en l'esprit d'entreprise et en de bonnes bases économiques mais la solidarité est, selon nous, également importante.

gewesten veel meer nog dan nu het geval is, zelf oordelen en een beleid voeren in een geest van wederzijds respect en solidariteit.

De tijd van communautaire loopgraven waarnaar u in uw beleidsverklaring verwijst behoort voor de meeste politici en politieke partijen inderdaad – en gelukkig maar – tot het verleden. Het tegengestelde van een communautaire stellingenoorlog is evenwel geen Belgische Staat die hardnekkig al zijn bevoegdheden vasthoudt, maar een confederaal model waarin Vlamingen en Walen in alle vriendschap bepalen welke bevoegdheden zij nog samen willen uitoefenen. Ook deze prioriteit, mijnheer de eerste minister, hoeft geen geld te kosten. Integendeel, zij zal u aardig wat centjes opleveren.

Ten slotte, geloven wij, links-liberalen – en dat zal u misschien verbazen – in ondernemerschap en in de veerkracht van de samenleving. Solidariteit en zorg voor de zwakkere groep in onze samenleving behoeven een gezonde economische basis. Ik vermoed dat wij het daarover eens zijn.

01.46 Hugo Coveliers (VLD): Mevrouw Van Weert, heb ik goed begrepen dat u zich links-liberaal noemt?

01.47 Els Van Weert (VU&ID): Absoluut.

01.48 Hugo Coveliers (VLD): Kunt u mij eens uitleggen hoe u dat laat rijmen met het socialisme?

01.48 Hugo Coveliers (VLD):
Comment conciliez-vous
libéralisme de gauche et
socialisme?

01.49 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer Coveliers, eigenlijk is dit niet de geschikte plaats om daarover te discussiëren. U weet toch beter dan wie ook wat een kartel is. Een kartel vormen betekent samen een aantal doelstellingen formuleren en deze ook samen trachten te bereiken, terwijl men voor het overige zijn eigen identiteit en eigenheid behoudt. Niemand zal mij beletten om mijn standpunten en mijn betoog te verdedigen. Dat zult u wel kunnen vaststellen, althans als wij hier dan nog zitten.

01.49 Els Van Weert (VU&ID):
Dans un cartel, chacun des partis
conserve sa propre identité. Ou
seriez-vous convaincu qu'une
combinaison arc-en-ciel ne puisse
fonctionner?

01.50 Hugo Coveliers (VLD): Is dat geen hypocriete situatie?

01.51 Els Van Weert (VU&ID): Verkeren al de gemeenten die een kartel sloten dan in een hypocriete situatie?

01.52 Hugo Coveliers (VLD): Ja.

01.53 Els Van Weert (VU&ID): Zo kan ik nochtans een hele lijst opnoemen, mijnheer Coveliers. U moet wel opletten met wat u zegt.

01.54 Hugo Coveliers (VLD): Mevrouw Van Weert, u moet toch toegeven dat de basislijnen van het liberalisme en van het socialisme erg verschillen van elkaar qua maatschappijvisie. Deze basislijnen zijn weliswaar waardevol en het is trouwens niet mijn bedoeling mij uit te spreken over de gehanteerde waarden. Hoe die waarden echter kunnen worden samengebracht, niet in een regering, maar in een beweging, in een politieke partij die ze samen aanbiedt aan de kiezer, dat is mij een raadsel.

01.55 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer Coveliers, volgens uw redenering kan paars-groen eigenlijk niet.

01.56 Hugo Coveliers (VLD): Ik heb het niet over een meerpartijenregering.

01.57 Els Van Weert (VU&ID): Wij zullen toch ook niet samensmelten tot een politieke partij, mijnheer Coveliers. Bij kartelvorming worden alleen samen een aantal doelstellingen bepaald.

01.58 Hugo Coveliers (VLD): Uw denkfout is dat u een regering met een politieke partij vergelijkt, maar dat is niet hetzelfde. Een regering is een tijdelijk verbond waarbij op basis van akkoorden wordt getracht wat overeengekomen is gedurende vier jaar uit te werken.

01.58 Hugo Coveliers (VLD): Votre raisonnement n'est pas correct. Un gouvernement est une alliance temporaire entre partis idéologiquement différents.

01.59 Els Van Weert (VU&ID): Dat weet ik ook wel.

01.60 Hugo Coveliers (VLD): Een politieke partij is een verzameling van personen met dezelfde maatschappelijke visie.

01.60 Hugo Coveliers (VLD): Un parti est une alliance de membres partageant une même conception de la société.

01.61 Els Van Weert (VU&ID): Mijnheer Coveliers, het is niet nodig mij een cursus te geven. Het gaat trouwens niet over een politieke partij, maar over een kartel. Bij kartelvorming bepaalt men samen een aantal concrete doelstellingen voor een volgende periode. Dat weet u toch ook?

01.61 Els Van Weert (VU&ID): Il ne s'agit pas d'un parti mais d'un cartel.

In feite, mijnheer Coveliers, leidt u de aandacht af van het onderwerp waarover wij het hadden, met name de regeringsverklaring. Het ging niet over de lijst waarop ik volgend jaar zal verschijnen.

01.62 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mevrouw Van Weert, sta mij toe even de puntjes op de i te zetten.

Het model-Anciaux aan SP-kant is dus toch iets ingewikkelder dan het model-Borginon aan de VLD-kant? Ik zie immers mijn goede Antwerpse collega bij al wat de eerste minister zegt, zelfs bij de meest onwaarschijnlijke uitspraken, steeds in de handen klappen. Dat is uiteraard zijn goed recht.

01.63 Els Van Weert (VU&ID): Wij zijn vernieuwend en vooruitstrevend. Wij brengen dingen binnen in onze politieke cultuur die misschien niet evident zijn, maar u zult zien dat het model voor de toekomst heel verrijkend kan zijn.

01.64 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): U zegt dat u naar een kartel wilt gaan. Ik begrijp nog dat u de term links gebruikt, maar de term liberaal versta ik niet.

01.65 Els Van Weert (VU&ID): Ik bedoel het in progressieve zin. Ik spreek over liberaal-vrijdenkend.

01.66 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Links-progressief klinkt al

01.66 Joos Wauters (AGALEV-

beter, maar u hebt een communautair discours afgestoken. U vond dat van fundamenteel belang. Is dat het cement waarmee u het kartel vormt?

ECOLO): Quel est, en réalité, le ciment de votre cartel?

01.67 Els Van Weert (VU&ID): U moet dat beoordelen op het moment dat wij onze gemeenschappelijke doelstellingen zullen formuleren. Dan zult u zien in welke mate een evolutie kan worden vastgesteld.

01.67 Els Van Weert (VU&ID): Nous croyons donc en l'esprit d'entreprise et en la solidarité. S'il le voulait vraiment, le gouvernement pourrait faire beaucoup pour les plus faibles revenus avec seulement quelques pour cent de charges supplémentaires pour les entrepreneurs ou les revenus élevés. Nous regrettons que le gouvernement laisse passer cette occasion.

Mijnheer de voorzitter, ik ben bijna aan het einde van mijn discours.

Als links-liberalen geloven wij in ondernemerschap en in de veerkracht van een samenleving. Solidariteit en zorg voor de zwakkere groepen behoeven een gezonde economische basis. Ik vermoed dat wij het daarover eens kunnen zijn. Maar laten we wel wezen, het zullen niet de laatste procenten belastingverlaging voor de hoogste inkomens zijn die de nodige zuurstof in onze economie zullen pompen. Met die kleine procenten op de hele hoge inkomens kan men wel een heel pak zaken meer realiseren voor grotere groepen mensen met lage inkomens. Het ontgoochelt ons dat u deze keuze niet hebt durven maken.

Mijnheer de eerste minister, ik had eigenlijk nog iets willen zeggen over de film die u gisteren hebt gezien op het Internationaal Filmfestival, waarin een zekere symboliek zat. Ik spreek over de film Hop. Op welke manier kan een jager een olifant vangen? Ik weet niet of u zich dat herinnert. Ik moet op mijn woorden letten. Men pakt de olifant vanonder met een touw aan... Mag ik dat woord hier gebruiken?

01.68 Eerste minister Guy Verhofstadt: Let op. U begint seksistisch te worden.

01.69 Els Van Weert (VU&ID): Ik ga het niet doen.

01.70 Eerste minister Guy Verhofstadt: Ik heb Hop gezien en ik weet hoe die olifant is gevangen.

01.71 Els Van Weert (VU&ID): Een samenleving is niet zoals een olifant.

01.72 Eerste minister Guy Verhofstadt: Zou u graag de koord vasthouden? Is het dat wat u wilt zeggen?

01.73 Els Van Weert (VU&ID): Neen, absoluut niet.

De **voorzitter:** Mevrouw Avontroodt, u hebt het woord. U zult vandaag de voorlaatste spreker zijn.

01.74 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Ik heb dat verhaal van die olifant niet begrepen, mijnheer de voorzitter.

01.75 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mijnheer de minister, collega's, zoals aangekondigd door mijn goede collega Hugo Coveliers, krijg ik nu de kans om de accenten met betrekking tot de sociale zekerheid – in het bijzonder de ziekteverzekering – met heel mijn hart te verdedigen.

01.75 Yolande Avontroodt (VLD): Je tiens à rappeler que ce gouvernement a prévu des moyens supplémentaires pour l'assurance maladie

01.76 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, de vraag rijst of hier ook een kartel in de maak is.

01.77 Yolande Avontroodt (VLD): Helemaal niet. Integendeel. Absoluut niet, mijnheer Wauters.

Er is iets dat u in de politiek moet leren: dat is nooit de waarheid zeggen of altijd de waarheid zeggen, anders kan men niet onthouden wat men ooit heeft gezegd. Dat is heel belangrijk.

(...)

Nee, de eerste minister heeft daarin absoluut geen lessen te krijgen! Integendeel, mijn voorbeeld is de eerste minister.

(...)

Mijnheer Leterme, u stoort niet, want ik reken erop dat er daardoor wat ambiance in het halfroond ontstaat.

Alle gekheid op een stokje, anno 2002 moet de Staat bezuinigen en toch is de regering erin geslaagd om voor de gezondheidszorg extra middelen vrij te maken. Dat is nodig.

Ik zal even een zijsprong maken naar het Nederlandse voorbeeld. De Nederlandse regering heeft in haar beleidsverklaring 2,5% groei ingeschreven en daarbovenop heeft zij daar een enveloppe van ongeveer 1 miljard euro klaar voor.

(...)

Mijnheer Leterme, ik denk dat u dat niet zult aanvechten. Ik maak de vergelijking, omdat men er soms toch wel met de grove borstel overheen gaat. Mijnheer Leterme en collega's van de oppositie, ik heb u niet horen vernoemen welke positieve maatregelen er hier op dat vlak zijn genomen. Ik heb het hier duidelijk over het verzoenen en het hand in hand gaan van maatregelen om de economie te stimuleren en om het zorgaanbod te bewaken. Dat is exact de synthese van wat de regering doet.

Collega's, het resultaat moet gemeten worden in termen van gezondheidswinst. Dat is een ander soort winst misschien dan andere collega's naar voren wensen te schuiven. Die gezondheidswinst bestaat niet alleen in het aantal levensjaren, die wij vandaag kunnen verlengen, maar vooral in de kwaliteit van die levensjaren die wij aan de levensduur van onze burgers willen toevoegen. Dat is de doelstelling. Die zullen wij kunnen verwezenlijken met die terechte injectie in de ziekteverzekering.

Onze partij is er alleszins voorstander van dat de middelen rationeel en efficiënt worden besteed. Hoe moet dat dan? Collega's, u weet dat er zal moeten worden bespaard, gezalfd en "geluxeerd" op bepaalde terreinen. Luxeren betekent ontwrichten.

Bepaalde sectoren uit de gezondheidssector worden geluxeerd.

(...): (...)

01.77 Yolande Avontroodt (VLD): Une des mesures positives de ce budget injustement décrié est l'augmentation du budget alloué aux soins de santé. Le résultat devra être évalué à l'aune d'un gain pour la santé publique et plus particulièrement d'un accroissement de la qualité des dernières années de vie des citoyens. Il s'agit donc de dépenser à bon escient l'injection de capital.

01.78 Yolande Avontroodt (VLD): Helemaal niet. Hugo ziet er heel wakker en alert uit. Ik vind trouwens dat hij er zeer fotogeniek uitzag op die foto. (*Applaus*)

Ik zou nog een element willen toevoegen aan de stijging van de behoeften. Er is de vergrijzing, er is de technologie, maar er is vooral de vraag van de patiënt. Meer en meer zullen de volksgezondheid en het gezondheidsbeleid consumer-driven worden. Wij kunnen er niet omheen. De patiëntenrechten vormen een van de voorbeelden die aan die behoeften beantwoorden. Dat heeft echter ook zijn consequenties. Vandaar dat ik en mijn partij het betreuren dat we in de gezondheidssector te veel een budgettair beleid moeten voeren, in plaats van een beleid dat is gesteund en gestoeld op gezondheidsdoelstellingen – health targets, mijnheer Leterme. Dat is wat wij nodig hebben.

In de commissie hebben wij reeds herhaaldelijk de aandacht van minister Vandenbroucke gevraagd om de oprichting van het kenniscentrum te realiseren. Dat is een goede zaak – ik hoor het u graag zeggen. Het kenniscentrum, collega's, zal ook het gezondheidsbeleid objectiveren. Men heeft al te snel de mond vol van overconsumptie en van de regionale en interregionale verschillen. Dat is juist, ik zal dat niet ontkennen. Wij hebben echter absoluut nood aan die objectieve gegevens om niet alleen referenties te hebben voor een doelmatig beleid, maar vooral ook om een beleid te kunnen voeren waarin de gezondheidsdoelstellingen vooropstaan, gebaseerd op evidentie. Ik wil nogmaals een lans breken opdat we onze middelen op een efficiënte manier besteden en ons niet laten leiden door hetgeen niet op evidentie is gebaseerd. Met name aan de alternatieve praktijken kunnen we onze middelen vandaag niet spenderen.

Dat kenniscentrum zou beleidsondersteunend moeten zijn. Het is de bedoeling dat men gegevens levert die voor iedereen en voor de hele sector zijn aanvaard.

01.79 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mevrouw Avontroodt, ik heb u niet goed begrepen. U zegt dat alternatieve praktijken en alternatieve geneeswijzen voor u niet aan de orde zijn?

01.80 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer Wauters, ik herhaal dat als we de middelen efficiënt willen besteden en als een kenniscentrum moet objectiveren wat nuttig en noodzakelijk is, er geen middelen moeten gaan naar de terugbetaling van alternatieve geneesmiddelen, zolang die niet op wetenschappelijke basis gegrond zijn.

01.78 Yolande Avontroodt (VLD): La demande des patients doit être au centre des préoccupations. Je déplore que la politique soit encore trop axée sur l'équilibre budgétaire et trop peu sur les besoins des consommateurs. La création du centre du savoir apportera des changements dans ce domaine. La politique de la santé s'en trouvera objectivée et cela permettra de mener une politique en fonction de thèmes liés à la santé. Il importe de dépenser efficacement les moyens disponibles. Les médecines alternatives ne peuvent être financées parce que leur validité n'est pas prouvée scientifiquement.

01.79 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Selon vous, il n'y aurait donc pas de place pour les médecines et les médicaments alternatifs ?

01.80 Yolande Avontroodt (VLD): Le centre de connaissance des soins médicaux doit objectiver les informations. Tant que les médecines alternatives n'auront pas été reconnues scientifiquement, elles ne pourront faire l'objet d'un remboursement. Il s'agit d'une des missions du centre d'examiner plus en détail ces médecines alternatives. Cette matière concerne les fonds de l'INAMI et ceux-ci doivent être utilisés rationnellement.

01.81 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): (...) geneesmiddelen, of ruimer dan geneesmiddelen, alternatieve geneeswijzen bestaan ook.

01.82 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer Wauters, ik zal het nog eens herhalen. Het kenniscentrum zal precies die expertise in huis moeten halen om beleidsondersteunende maatregelen, om beleidsondersteunende studies te kunnen leveren teneinde de middelen te besteden aan datgene wat wetenschappelijk verantwoord is.

01.83 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Alternatieve geneeswijzen kunnen daarvan deel uitmaken.

01.83 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Je ne suis pas certain que rien ne puisse être réalisé dans le domaine des médecines alternatives.

01.84 Yolande Avontroodt (VLD): Als daar wetenschappelijke evidentie voor is, dan zal dat onmiddellijk terugbetaald kunnen worden. Wij zijn zo streng, wij maken de opleidingen hoe langer hoe moeilijker. Wij leggen de lat altijd hoger inzake de belasting voor de zorgverstrekkers. Ik vind het dan ook evident dat men zich in eerste instantie daarop moet baseren. De middelen moeten rationeel en doelmatig aangewend worden, dus in termen van gezondheidswinst, mijnheer Wauters.

01.85 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): (...) dat voorzag, maar soms met haken en ogen aan elkaar hing, maar dat daarvan niets kan worden uitgevoerd, mevrouw Avontroodt?

01.86 Yolande Avontroodt (VLD): Ik hoop, mijnheer de eerste minister, dat het kenniscentrum er vooralsnog komt en dat het zo snel mogelijk operationeel zal zijn.

01.87 Eerste minister Guy Verhofstadt: U weet dat het in de Gezondheidswet zat in zijn geheel, en dat wij om geen tijd te verliezen, het gesplitst hebben in twee delen. Het ene deel is voor het verlot gekomen, namelijk de maatregelen die nodig zijn om ook volgend jaar binnen de budgetten te blijven. Het tweede deel komt in de komende weken.

01.87 Guy Verhofstadt, premier ministre: Le centre du savoir verra le jour. Les implications budgétaires de cette mesure ont déjà été abordées avant les vacances parlementaires. Quant à son contenu, il sera examiné au Parlement au cours des prochaines semaines.

01.88 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de eerste minister, het is vandaag als ontwerp toegekomen, wij hebben het ontvangen. Het is belangrijk dat wij aan dat kenniscentrum werken. Het kenniscentrum kan inderdaad informatie verzamelen, maar voor mij dan ook in de totaliteit van de geneeswijzen. Ik hoorde bij mevrouw Avontroodt het accent alleen op de klassieke geneeskunde.

01.88 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): J'ai reçu aujourd'hui le projet relatif au centre du savoir mais ce qui m'importe, c'est l'ensemble de toutes les médecines. Or Mme Avontroodt ne parle que de la médecine classique.

01.89 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer Wauters, ik zal nogmaals herhalen wat ik gezegd heb. Het gaat om het besteden van de middelen, dus om het opnemen in het RIZIV-budget van de alternatieve geneeswijzen.

Volgens mijn informatie is dat tot op heden onmogelijk omwille van het gebrek aan wetenschappelijke evidentie, niet alleen in België maar ook in Europa.

01.90 Joos Wauters (AGALEV-ECOLO): Mevrouw Avontroodt, in de commissie liggen een aantal ontwerpen klaar om voor bepaalde aspecten uitvoering te geven aan de wet-Colla.

01.91 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer Wauters, het gaat heel duidelijk over het RIZIV-budget. Wat de andere teksten betreft, zullen we de kans krijgen ze in de commissie te bespreken.

De aanvullende middelen van minister Vandenbroucke gaan terecht grotendeels naar de ouderenzorg en de eerstelijnszorg, met name de huisartsen en de herwaardering van de huisartsgeneeskunde. Wat de ouderenzorg betreft, breek ik een lans voor extra aandacht voor de zorg aan dementerenden. Men hoort vaak dat de civilisatie van een bevolking te meten is aan de zorg die een samenleving besteedt aan haar ouderen en dementerenden. Daarom vind ik extra aandacht voor de dementerenden een terechte keuze is. Nieuwe zorgvormen zoals de kortopvang, de dag- en nachtopvang maar ook het geriatriesch dagziekenhuis moeten hierin hun plaats krijgen.

Vierde punt is de herwaardering van de huisartsgeneeskunde. Alhoewel dokter Valkeniers hierop uitgebreid zal ingaan, wens ik te beklemtonen dat er nog veel werk op de plank is. Nog dringender dan de herwaardering van de lonen is het terugschroeven van de administratieve belasting. Ze lopen letterlijk gebukt onder de papieren. Ooit ben ik naar de commissie gekomen met een stapeltje papieren om minister Vandenbroucke te tonen wat de huisartsen meenemen op huisbezoek. Sindsdien is het stapeltje dubbel zo groot geworden. Wat dit punt betreft, is tot op heden onvoldoende resultaat geboekt. Minister Vandenbroucke heeft wel beloofd dat het een van de eerste prioriteiten zal zijn.

De afschaffing van de controle a priori en de vervanging ervan door een controle a posteriori komt, mijns inziens, volledig tegemoet aan de wet op de patiëntenrechten die onder meer handelt over informed consent. Dit houdt in dat de patiënt moet geïnformeerd zijn over de tarieven van de medicatie en over de implicaties en de complicaties die zich kunnen voordoen als men niet voldoet aan een aantal onderzoeken.

Het probleem van de kinesisten is overduidelijk bekend. De concrete voorbeelden bewaar ik voor minister Vandenbroucke.

Ik wil toch wijzen op de absolute noodzaak om de nomenclatuur – ik heb het over de F- en E-lijst – conform de realiteit te maken. Eén voorbeeld wil ik daarbij wel kwijt. Wie een heelkundige behandeling ondergaan heeft bij een orthopedist, mag zestig keren naar een kinesist gaan. Gebeurt dezelfde ingreep daarentegen door een neurochirurg, waarvan toch niet kan worden gezegd dat het een minder performante prestatie of minder innovatieve techniek is, dan komt de patiënt niet in aanmerking voor dezelfde behandelingen bij de kinesist. Een aantal scheeftrekkingen moet dus dringend worden rechtgetrokken.

01.91 Yolande Avontroodt (VLD): Les moyens complémentaires du ministre Vandenbroucke seront essentiellement affectés aux soins pour les personnes âgées et aux généralistes. Le ministre a eu raison de mettre l'accent sur les personnes atteintes de sénilité. Et il importe de simplifier les tracasseries administratives imposées aux généralistes.

Les difficultés des kinésithérapeutes sont bien connues. Les anomalies des listes E et F doivent être éliminées.

(VLD): Par ailleurs, je souhaite une nouvelle fois plaider en faveur de l'assurance responsabilité qui doit permettre de lutter contre la judiciarisation des pratiques médicales.

J'ai eu récemment l'occasion de m'entretenir avec des médecins des Pays-Bas et du Royaume Uni qui ont plaidé avec insistance pour que la Belgique ne commette pas les mêmes erreurs que celles qui ont été commises dans leur pays dans le cadre de la réforme des soins de santé. L'augmentation actuelle du budget garantit l'accessibilité et la qualité de notre système de soins de santé. J'attends, en cette matière, les propositions concrètes de M. Leterme. Mener une opposition constructive constitue une attitude riche en enseignements qui sera accueillie avec gratitude par la population.

Mijnheer de eerste minister, voor het volgende punt, het probleem van de aansprakelijkheidsverzekering, wil ik mij vooral tot u richten. Ik zie al dat u enthousiast knikt en dat verheugt mij. U vermeldt het wel al in uw tekst, maar sta me toch toe om daarvoor nog eens een lans te breken. Het is namelijk een essentieel onderdeel als wij niet bij een jurisdisering van de medische praktijk willen uitkomen. Ik verwijs naar het wetgevende initiatief van collega Bacquellaine terzake dat wij vanuit onze fractie zullen ondersteunen.

Voor het volgende puntje kijk ik alweer even over het muurtje. Afgelopen week bevond zich in Antwerpen een internationaal gezelschap, waaronder Al Gore, voor het internationaal congres van de diamantairs. Ik zal Al Gore niet citeren voor zijn expertise inzake gezondheidszorg. Ik had echter de kans om daar met een aantal buitenlanders te praten, zowel met Nederlanders als Britten. Toen ik hun zei dat ik geneesheer en parlamentslid was, suggereerden zij om de gezondheidszorg toch niet te organiseren zoals bij hen. Zowel in Groot-Brittannië als in Nederland bestaat er een probleem van toegankelijkheid. Wij hadden geconfronteerd kunnen worden met een begrotingsprobleem. Dankzij de verhoging echter die de regering heeft beslist, zullen wij Nederland en Groot-Brittannië de loef kunnen blijven afsteken. Wij zullen bij de top van de landen kunnen blijven wat de toegankelijkheid en de kwaliteit van de ziekteverzekering betreft. Ik kan u verzekeren dat het voor die mensen...

01.92 Yves Leterme (CD&V): (...)

01.93 Yolande Avontroodt (VLD): Mijnheer Leterme, ik weet niet veel, maar ik denk wel dat ik wat de gezondheidszorg betreft weet waarover ik spreek. Ik ben altijd bereid om bij te leren. Daar heb ik geen enkel probleem mee. Ik wacht dan echter wel op de voorstellen die u als alternatief zult bieden. Constructief oppositie voeren loont. Ik kan daarvan getuigen. Ik heb vier jaar constructief oppositie gevoerd en ik heb daar heel veel van geleerd.

De toon waarmee wij de bevolking aanspreken zal veel meer uitnodigend klinken indien wij op een constructieve manier voorstellen formuleren. De mensen hebben geen boodschap aan een discours waarbij alles wordt afgebroken.

01.94 Yves Leterme (CD&V): Laat de mensen daar zelf over oordelen.

01.95 Yolande Avontroodt (VLD): Natuurlijk laten wij de mensen daar zelf over oordelen, maar die ervaring en uw gedachtegoed moeten zich kunnen terugvinden in wat ik nu zeg.

Het volgende luikje van mijn uiteenzetting wil een uitnodiging zijn, zowel aan deze Kamer, als aan de regering, om, zoals onder meer door het VBO wordt gevraagd, een breder maatschappelijk debat te voeren rond gezondheidszorg en rond de responsabilisering van de patiënt. Zoals ik al zei zal de gezondheidszorg de komende jaren consumer driven zijn, wat ook de noodzaak inhoudt van een stuk responsabilisering.

Ik begrijp niet – maar ik moet het nog verder bestuderen – dat de regering een fiscale gunstmaatregel rond collectieve

01.95 Yolande Avontroodt (VLD): Je lance un appel en faveur de l'organisation d'un vaste débat de société sur les soins de santé et la responsabilité du patient. Si les soins de santé sont davantage axés sur le patient, celui-ci devra également témoigner d'un plus grand sens des responsabilités. Je ne comprends pas que l'assurance hospitalisation collective puisse être remise en question. Une telle attitude équivaut à adresser un

hospitalisatieverzekering op de helling zou zetten. Ik zal dat nog verder moeten nakijken, maar het zou neerkomen op een fout signaal aan de vele werknemers die tot vandaag de kans hebben om in die collectieve verzekering te stappen.

Ik kom tot een laatste punt en daarmee wil ik besluiten. De grootste meerwaarde van die verruiming van de begroting vinden wij terug in het vooruitzicht van de burgers van dit land en het recht dat zij zullen krijgen op innovatie, op innoverende therapieën en dat zij niet zullen verstoken blijven van de nieuwe technologieën. Als er één terrein is waar de wetenschap dag na dag nieuwe ontdekkingen doet en nieuwe mogelijkheden aftast, continu haar grenzen verleggend, is het precies de gezondheidssector. De Belgen hebben dat zeker begrepen, wat ook wordt aangetoond door de meest recente bevragingen.

Ook de VRIND-indicatoren – de Vlaamse Regionale Indicatoren – maken van de gezondheidszorg een eerste prioriteit. Gezondheid en economie zijn belangrijk; “een goede gezondheid zorgt voor een goede economie en een goede economie garandeert een goede gezondheid”, woorden van Gro Harlem Brundtland van de Wereldgezondheidsorganisatie en niet één iemand kan daar een speld tussen krijgen.

De perspectieven die het onderzoek naar stamcellen, klonen en het menselijk gnomoom tussen dit en tien jaar zullen bieden, zijn uitdagingen waar België niet achterop mag blijven, het zijn uitdagingen waar de Belgen recht op hebben en dat vergt ook middelen. Het is een kwestie van aanpakken; veiligheid en zorgverstrekking hand in hand, een verruiming en een goede gezondheidszorg, niet ondanks, maar dankzij de VLD in de regering. Economie en zorgverstrekking zullen beiden zuurstof krijgen en zo, collega's, kunnen wij een samenleving opbouwen die de moeite waard is, in solidariteit en met het recht op vooruitgang, dag na dag.

01.96 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, je vais vous décevoir mais j'avais envie de régler un petit compte avec le président de la Chambre, M. De Croo!

Le président: Madame, vous n'avez pas de chance mais si vous le souhaitez, on peut reporter votre intervention à demain après-midi!

01.97 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Monsieur Denis, je sais que tout est enregistré et donc je sais aussi que je fais partie de l'histoire!

Le président: De toute façon, nous lui ferons part de tout ce que vous direz ce soir!

01.98 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Je sais aussi que les archives de la Chambre sont d'importance!

Monsieur le président, monsieur le premier ministre, je voudrais vous dire sincèrement que si ce budget est un budget en équilibre – et vous l'avez chanté sur tous les toits et sous toutes les formes possibles au cours de votre déclaration, monsieur le premier ministre – il réclame néanmoins des efforts. Au sein de l'opposition, beaucoup vous ont dit quels étaient ces efforts à faire.

signal erroné à la population. Je me manquerai pas d'approfondir ce dossier.

Pour conclure, la principale plus-value de cette majoration du budget est que nos citoyens pourront bénéficier des techniques et des thérapies les plus récentes. Ils sauront apprécier cette avancée: tous les indicateurs démontrent que les préoccupations primordiales de la population sont la santé et l'économie. Et une économie florissante permet des soins de santé performants.

Le clonage, les cellules-souches, le génome humain: tous ces défis ont un prix. La Belgique ne peut pas être en reste dans ce domaine.

Grâce à la présence du VLD dans le gouvernement, la sécurité et les soins de santé vont de pair, des moyens sont injectés dans l'économie et dans les soins de santé, de sorte que la société peut s'épanouir et que le progrès reprend ses droits.

01.98 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Ik ben ontgoocheld door het vertrek van voorzitter De Croo, want ik heb met hem nog een klein eitje te pellen. De begroting die de regering ons voor 2003 voorlegt, is weliswaar in evenwicht, maar is ook de vrucht van vele

Bien que nous ne soyons plus très nombreux, je tiens à dire que les administrations et les ministères seront sollicités. Tout le monde est conscient du fait qu'il y a, d'une part, les dépenses liées au fonctionnement de l'Etat et, d'autre part, les politiques de l'Etat pour résoudre une série de problèmes qui se posent dans la société.

La Chambre et le Sénat ont été sollicités et c'est équitable. C'est d'ailleurs la raison pour laquelle j'aurais voulu pouvoir discuter de cela avec le président de la Chambre. En effet, comme parlementaires nous sommes responsables et nous serons sollicités. Et pour ma part étant qu'estrice, je suis notamment responsable du budget de la Chambre. A ce titre, monsieur le premier ministre, vous trouverez en moi une alliée dans le cadre de la discussion du budget 2003. En effet, si nous demandons un franc aux fonctionnaires et aux administrations de l'Etat, il est normal que nous demandions un franc à nous, parlementaires, en tant qu'institution de l'Etat de représentation et de démocratie politique, pour contribuer à l'effort collectif.

Je regrette que M. le président, qui va recevoir la lettre du gouvernement, ne soit pas présent pour nous entendre. Mais j'espère que vous répercutez les propos que j'ai émis en tant que qu'estrice de la Chambre.

01.99 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le président, je voulais simplement dire à Mme la qu'estrice qu'il serait vraiment difficile d'économiser encore un franc sur le buffet que l'on a eu ce soir. *(Rires sur les bancs)*

01.100 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Monsieur Bacquelaine, le buffet de la Chambre est une question de politique d'accueil des parlementaires et de la façon dont fonctionne notre institution. Mais le budget de la Chambre, c'est bien plus que le buffet de la Chambre. Le budget de la Chambre mérite également toute notre attention. Je puis d'ailleurs vous dire qu'au cours du collège des questeurs qui s'est tenu, aujourd'hui, j'ai demandé la création d'une commission spécifique chargée d'étudier comment répondre aux problèmes liés aux réunions tardives. En effet, monsieur le premier ministre vous nous avez avertis que beaucoup de travail nous attendait. Or on sait très bien que cela signifie permettre à la majorité, à l'opposition, autrement dit au parlement de faire son travail convenablement et ce en dehors, souvent, des horaires normaux avec les conséquences que cela entraîne. Ce n'est pas sur le buffet que l'on va faire des économies. En tant que députée et citoyenne de ce pays, j'estime que si l'on demande 1% d'économie à tous les ministères qui sont moins bien lotis que nous, nous devons aussi pouvoir prévoir 1% d'économie dans notre budget pour 2003.

En tant que qu'estrice, je m'engage à faire ce travail. Je le ferai avec l'administration de la Chambre, sans que vous, monsieur Bacquelaine, soyez pénalisé. Il s'agit réellement d'une gestion forte, responsable, de bonne gouvernance qui est d'ailleurs demandée par le PRL et le VLD pour toutes les entreprises publiques autonomes qui se trouvent sous son autorité, qu'il s'agisse de La Poste, de la SNCB,

inspanningen. De overheidsbesturen zullen moeten inleveren. Wel, ik zie niet in waarom ook wij, parlementsleden, ons steentje niet zouden kunnen bijdragen. In mijn hoedanigheid van quaestor, mijnheer de eerste minister, zal ik in het raam van deze begroting uw bondgenote zijn.

01.99 Daniel Bacquelaine (MR): Als u denkt dat u een frank zal kunnen besparen op het buffet dat we vanavond gekregen hebben, dan vrees ik dat dat moeilijk wordt.

01.100 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): De begroting van de Kamer is nog wel van een andere orde dat het buffet van vanavond.

Ik meen dat ook wij 1% kunnen inleveren, en als quaestor verbind ik mij ertoe die inspanning te doen, omdat het een teken is van goed beheer, zoals de MR en de VLD dat van alle overheidsbedrijven vragen.

BIAC, Belgocontrol. Je ne parle pas de la Sabena qui était une entreprise privée. Ce n'est pas la même chose qu'une EPA.

Monsieur Wauters, vous avez compris que je suis d'accord avec vous. Si M. De Croo vous cause des problèmes, la Questure est à vos côtés, notamment Mme Coenen du groupe Ecolo-Agalev qui fait partie de la questure. Dans «De Morgen», le président a voulu nous pendre au péristyle. Si vous assistez à notre pendaïson, vous saurez pourquoi! Ce n'est pas parce que votre micro a été éteint mais parce je suis d'accord avec l'effort public que nous devons faire dans la dotation que vous accordez à la Chambre.

(Applaudissements)

(Applaus)

Avouez que le succès est un peu mesquin. C'est toute la Chambre qui devrait m'applaudir et non pas uniquement quelques membres.

Le **président**: Madame, venez-en aux dossiers et cessons de parler du buffet. Je pense que vous auriez pu faire ces propositions dès 1999, il y a trois ans, puisque vous êtes questrice depuis cette date.

01.101 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Non, je ne suis pas questrice depuis 1999. J'accepte la proposition du gouvernement de demander à la Chambre et au Sénat de participer à l'effort général pour parvenir à l'équilibre budgétaire en 2003.

J'en arrive au deuxième point de mon intervention.

Sincèrement, monsieur le premier ministre, en ce qui concerne la SNCB, je suis à la fois contente et méfiante. On donne d'un côté et on surveille de l'autre. Nous sommes passés par toutes les phases. Si je lisais la presse au jour le jour, je n'éprouverais que peur et angoisse. J'avais l'impression d'assister à une dramaturgie face au projet de budget qui nous était soumis.

Vous avez émergé comme le diable de sa boîte à surprises. Mme Barzin dit que la personnalité qui l'impressionne le plus ici, c'est Verhofstadt. Peut-être en effet! Car à entendre le ministre du Budget, c'était la catastrophe et, finalement, ce n'était pas si grave que cela. En ma qualité d'Ecolo, je suis enchantée que le gouvernement maintienne sa position sur la problématique de la mobilité.

Au cours du troisième millénaire, la question de la mobilité sera essentielle et le rail est important pour cette mobilité. Si nous voulons respecter les grands accords de Johannesburg, de Kyoto et autres, monsieur le premier ministre, le rail permet d'y répondre de manière importante et durable. En cette matière, nous pouvons pousser un véritable "ouf" de soulagement par rapport aux articles parus dans la presse. Dans toute la presse, c'était la catastrophe, c'était la tempête, il fallait réaliser des économies, se serrer la ceinture. Qui allait payer? La SNCB!

Ensuite, le gouvernement s'est réuni et nous a livré des chiffres. En 1999, ce gouvernement a placé la mobilité parmi ses priorités sur la mobilité. En 2000, le gouvernement, dans sa déclaration gouvernementale, indiquait que le rail avait toute son importance et qu'il fallait réinvestir. Aujourd'hui, l'équilibre budgétaire est difficile à maintenir, il faut réaliser des économies. Je vous l'ai dit, la Chambre

01.101 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Ik ben geen quaestor sinds 1999.

Wat de NMBS betreft ben ik verheugd, maar blijf ik op mijn hoede. Ondanks de alarmerende persberichten over de NMBS, komt de premier eens te meer met verrassende oplossingen voor de dag.

Ik ben blij dat de regering haar beleid handhaaft en haar beloften inzake mobiliteit houdt, mobiliteit die in het derde millennium van zeer groot belang wordt. Er is voor het spoor een zeer belangrijke rol weggelegd wanneer het erop aankomt een duurzaam antwoord te geven op de vragen van Johannesburg, van Kyoto, enz. De premier weet heel goed dat hij de gevolgen van de begroting 2003 zal moeten dragen indien hij na de verkiezingen opnieuw eerste minister wordt. Hij zal geen andere keuze hebben.

Daarnaast wil ik concrete maatregelen ten voordele van de reizigers.

De Staat heeft een inspanning geleverd, nu moet het bedrijf werk maken van een degelijk business plan.

assumera sa part de l'effort comme n'importe quelle administration publique.

Comment? Et bien, le rail a obtenu la garantie que c'était un mode de déplacement dans lequel l'Etat continuait à investir malgré les économies qu'il doit faire dans d'autres secteurs. Monsieur le premier ministre, à cet égard, votre gouvernement a tenu ses promesses et j'espère qu'il les tiendra encore à l'avenir.

2003 sera une année électorale et je crois savoir que M. Verhofstadt a l'ambition d'être de nouveau à la tête du prochain gouvernement. Il sait donc très bien que ce budget 2003, il devra l'assumer. Cela représente une certaine garantie de la réalisation des engagements qu'il prend aujourd'hui. Car si demain vous êtes de nouveau premier ministre – c'est tout à fait possible puisque votre parti prend de plus en plus d'importance en Flandre –, vous devrez assumer ce budget. Vous n'êtes pas né de la dernière pluie, monsieur le premier ministre, et vous savez très bien que ce à quoi vous vous engagez aujourd'hui, vous devrez le réaliser en 2003 et, j'espère, en 2004 et 2005. Le rail mérite vraiment cet investissement.

01.102 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: (...)

01.103 **Marie-Thérèse Coenen** (ECOLO-AGALEV): Tout est possible, monsieur Verhofstadt. Nous sommes dans un Etat fédéral. La Flandre et la Wallonie sont des entités fédérées. Et je ne peux pas dire que je vous souhaite un succès électoral dans le seul but de voir le budget de la SNCB maintenu, ainsi que l'entièreté de ce que vous avez promis pour 2003. Mais vous n'avez pas le choix, monsieur le premier ministre. C'est ainsi que cela doit être. Si vous voulez répondre à tout ce que vous avez promis, si vous voulez être correct par rapport aux normes internationales, correct par rapport à l'Europe, correct par rapport aux cheminots, vous devez accepter le budget 2003 que vous avez monté. Et celui de 2003 comme celui de 2004. Vous n'avez pas le choix.

La presse n'est pas là pour dire si j'ai raison ou bien tort, ni pour être témoin de ce que je vous ai dit ce soir. Mais dans un an, monsieur Verhofstadt, ou dans six mois, au moment des élections, peut-être me remercieriez-vous de vous avoir donné ma confiance, que vous êtes enchanté du résultat des élections. Mais je serai là aussi, monsieur Verhofstadt, pour vous rappeler que vous avez dit que le budget 2003 devait respecter le budget de la SNCB pour les travailleurs et pour les usagers.

On a tendance à oublier les usagers. Les syndicats sont là et ils sont forts. La direction dit qu'elle a besoin d'argent pour ses investissements. Les Régions veulent des trains à toutes les heures de nuit et de jour. Mais, finalement, les usagers ont aussi le droit à la parole et ce sont nos électeurs. Je veux voir des concrétisations en 2003 en faveur des usagers. Prenez-vous le train, monsieur Verhofstadt?

01.104 **Guy Verhofstadt**, premier ministre: Il y a très longtemps!

01.105 **Marie-Thérèse Coenen** (ECOLO-AGALEV): Vous avez des amendes pour excès de vitesse! Moi, j'utilise mon abonnement de

Er zijn andere investeringen nodig dan in megaprojecten, waarvan ik mij afvraag tot welke prijs een met welke bedoeling men ertoe beslist. Het is niet dankzij de stations dat de treinen rijden. Als men Antwerpen wil ontsluiten, dan heeft men sporen nodig, geen nieuw station. Antwerpen heeft al een station, een prachtig station trouwens.

parlementaire et je trouve que c'est le plus bel avantage en nature que les députés aient reçu. J'emprunte toutes les lignes de chemin de fer. Je vais à La Louvière, à la journée du patrimoine. Je vais à Namur, je vais à Gand, je vais à Ostende. Je vais partout en train.

Ik neem de trein, mijnheer de eerste minister en ik vind dat de reizigers belangrijk zijn.

Je vais poursuivre en français parce que je ne maîtrise pas suffisamment le néerlandais. Dans votre déclaration, le budget de la SNCB est maintenu, le plan d'investissement sera poursuivi selon l'agenda prévu, des modalités financières permettent une véritable négociation du contrat de gestion et, enfin, le gouvernement a mis en place une procédure pour régler la dette.

Je trouve que quand on voit ce qui s'est passé avec la SNCB sur ces trois années on peut dire que la société peut développer un business plan qui la place en position d'interlocuteur par rapport à l'Etat, en ce qui concerne notamment la reprise de la dette. Tout le monde est partenaire eu égard à la bonne gestion de l'entreprise. Si l'Etat a fait son effort aujourd'hui...

(...): (...)

01.106 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Si, il l'a fait!

Aujourd'hui l'entreprise doit aussi faire des efforts de bonne gouvernance, d'efficacité économique, bref ce que l'on demande à n'importe quelle entreprise. Il faut un business plan pour la SNCB. Je trouve que c'est essentiel.

Je trouve que la SNCB est un plat de résistance depuis 1999, depuis le moment où on a dit que le rail était un enjeu important pour la mobilité. Il faut réinvestir. Réinvestir comment? Réinvestir où? Et peut-être pas dans des sociétés et des projets pharaoniques qui coûtent 23 milliards!

(...): (...)

01.107 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Ce ne sont pas les gares qui font circuler les trains! Je suis contre la gare d'Anvers, je suis contre la gare de Liège. Je suis contre des projets pharaoniques qui dépassent de loin l'entendement au niveau de la santé et des finances d'une entreprise publique. Je me demande à quel prix, pour qui et pourquoi on a décidé qu'Anvers devait avoir une gare qui coûte 23 milliards de francs belges.

(...): Les gens d'Anvers!

01.108 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Je prends un exemple dans l'autre Communauté, c'est toujours plus facile. Vous faites cela tout le temps! J'entends tout le temps parler de projets en Wallonie et jamais des projets de Flandre. Je dis maintenant qu'il faut tout remettre sur le tapis! Ce ne sont pas les gares qui font voyager les trains. Elles ne font pas les quatre voies. Elles ne font pas le RER. Elles n'amènent pas les voyageurs à leur travail.

(...): (...)

01.109 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Il y a de tout. Le collègue derrière vous est chef de groupe et conseiller communal à Anvers. Je l'aime beaucoup, je l'apprécie.

Personnellement, je suis d'accord pour qu'Anvers soit désenclavée sur le plan du rail mais alors mettons des voies de chemin de fer et pas une nouvelle gare, alors que l'actuelle est superbe et pourrait très bien être conservée comme telle! Pourquoi investir?

Je continue, monsieur le premier ministre, soyons sérieux!

Parfois je me pose la question de savoir pourquoi je ne suis pas PDG de la SNCB. Pourquoi ne suis-je pas ministre? Car je pense sincèrement que seuls les ministres peuvent prendre des décisions dans ce pays! Vous le savez bien, monsieur Leterme! Le CD&V n'a pas beaucoup de ministres: un seul. Le CVP, lui, en a eu beaucoup et le PSC aussi. Le cdH n'a pas de ministre! Par contre, vous avez marqué fondamentalement l'Etat belge! Ecolo? Non, c'est tout nouveau. Mais je parle ici d'un projet ancien initié par vous, par vos ministres, de l'ancien temps, de l'ancien régime – car nous parlons maintenant d'ancien régime!

01.110 ...: (...) régime capitaliste.

01.111 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Si vous faites partie du régime capitaliste, vous gomez une partie de votre histoire – n'oubliez pas, je connais bien vos histoires...

Le **président**: Madame, reprenons le train!

01.112 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): M. le président s'impatiente.

En ce qui concerne le fonds de créances, monsieur le premier ministre, je suis fière de la phrase que vous avez dite lors de votre discours et je l'ai applaudie. Quand certains protestent sur les votes de la majorité, je fais un bond de trente ans en arrière!

Mais vous n'avez pas fini avec nous! Et je crois que vous le savez. Je veux que la loi soit votée! Vous savez que je suis teigneuse, comme on dit en wallon: quand je veux quelque chose, je l'obtiens! Sincèrement, pendant toutes les discussions que nous avons eues au parlement sur la loi relative au fonds de créances alimentaires, j'angoissais. L'opposition aux premières lignes se posait la question de savoir ce que le ministre Reynders mettait sur la table pour ce soit réalisable au niveau du budget.

On répondait que l'on travaille sur la loi, sur les objectifs, sur la méthode, sur le mode de fonctionnement.

Je craignais vraiment que le budget 2003 ne tienne pas compte de trois ans de travail parlementaire, d'un travail de trente ans pour certaines femmes. Il faut d'ailleurs savoir que si les femmes avaient été plus nombreuses au parlement, les choses auraient évidemment été bien plus vite. Heureusement, certains ministres se sont penchés

01.109 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Soms vraag ik me af waarom ik geen baas van de NMBS of eerste minister ben (*gelach*), want de eerste minister is de enige die het land echt bestiert.

01.112 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): In de grond vervult dat zinnetje van u mij met trots. Ik was bang dat de begroting 2003 geen rekening zou houden met het werk dat vrouwen al dertig jaar lang in het Parlement verrichten. De wet is er nu, en de deuren die ze openzet moeten we gebruiken om een langetermijnbeleid te voeren, opdat behoeftige vrouwen gehoor zouden krijgen bij de overheid. Ik verzoek u met aandrang die deuren niet te sluiten en te vergrendelen, waardoor deze mensen alle hoop ontnomen zou worden. Hiermee kan een oplossing aangereikt worden voor de toekomst, zonder dat de staat daarom een bodemloos vat wordt. Met de tegemoetkoming van de overheid zal er niet zo vaak als men wel denkt een beroep gedaan moeten worden op het

sur cet aspect des choses pour les prochaines générations.

La loi que nous avons préparée doit être votée. Elle laisse des portes ouvertes qui devront être utilisées, monsieur le premier ministre, afin de travailler sur le long terme. Je ne veux pas d'une décision à court terme fermant définitivement toutes les portes. Je répète que je suis d'accord pour que l'on discute sur le long terme. Ainsi, les problèmes des femmes, qui se trouvent dans des situations difficiles, même si elles n'appartiennent pas forcément aux couches les plus pauvres de la société mais qui se situent à la tangente de la pauvreté -je sais que l'impact des chiffres dépend de la lecture qu'on veut bien leur donner- pourront être rencontrés par l'Etat qui leur aura prêté une oreille attentive.

Je souhaiterais qu'à l'avenir nous soyons soucieux, nous le législatif, de promouvoir des projets nouveaux. Telle est notre responsabilité.

En l'occurrence, il s'agit d'un projet qui a fait l'objet d'un consensus. Nous avons travaillé ensemble. Nous avons demandé au Conseil d'Etat et à la Cour des Comptes de travailler sur cette matière. Nous avons travaillé en collaboration. Personne dans cette Chambre ne peut prétendre que ce projet lui appartient. Ce projet est le fruit du travail d'une législature, de l'ensemble du parlement en vue de répondre à une série de questions qui se posent aujourd'hui en ce qui concerne les créances alimentaires.

Le budget quant à lui relève de la compétence de l'exécutif. Et dans votre discours, monsieur le premier ministre, vous avez laissé la porte ouverte. En effet, vous avez dit que vous nous aviez entendus, que vous aviez peut-être des moyens à mettre à notre disposition et vous nous avez invités à discuter ensemble afin de déterminer la manière dont ces moyens pourront être affectés et par quelle méthode. Je vous en prie, ne fermez pas les portes. Ne placez pas de cadenas insupportable pour l'avenir. On pourra bien entendu procéder par étapes. Une politique de consensus doit être menée en procédant par petits pas.

Miet Smet, à qui je rends hommage, a été secrétaire d'Etat à l'Egalité des chances. En 1989, quand je faisais partie d'organisations non gouvernementales, elle était la personne de référence. Elle a ouvert une petite porte.

Je suis d'accord de commencer à réfléchir convenablement! En tant qu'écologiste, je dis qu'il faut penser durable, global, et à long, moyen et court termes. A court terme: "ok, pour les concessions!" A moyen terme: "Laissons les portes ouvertes car on ne sait pas de quoi demain sera fait!"

Le fonds des créances alimentaires peut représenter une réponse adéquate à un problème de société sans que l'Etat ne soit un tonneau des Danaïdes, prêt à verser des fonds de façon illimitée. Fondamentalement, je crois que la politique de recouvrement et de responsabilisation de l'Etat fera en sorte que l'on aura moins besoin du Fonds des créances alimentaires que l'on ne se l'imagine.

Monsieur le premier ministre, toutes les femmes concernées vont pouvoir se sentir des êtres et des citoyennes avec la réhabilitation des droits qu'un jugement rendu en toute honnêteté par une justice

alimentatiefonds. Het gaat in wezen om armoede- en kansarmoedebestrijding. Het is ook zo dat het werk van de OCMW's verlicht zal worden. Op macrobudgettair vlak zal dit ook besparingen opleveren : minder kansarmoede, minder armoede, en de rechters zullen de indruk krijgen dat wat ze doen, ook wérkt. Ik zal mij blijven inzetten voor een daadwerkelijke vooruitgang op dit gebied.

indépendante leur a accordée pour leurs enfants et elles-mêmes. De plus, il s'agit d'une lutte contre la précarité et la pauvreté.

Le fait que les créances seront payées par avances et par recouvrement par la suite, la menace que représente la prise en charge de l'Etat et la responsabilisation qu'il fait peser sur les gens, ce bâton derrière la porte fera en sorte que les budgets tant des CPAS que ceux d'autres secteurs seront soulagés. C'est une macro-économie issue de la micro-décision que vous avez prise à un moment donné d'accepter d'ouvrir votre budget à ce genre d'initiative!

01.113 Yves Leterme (CD&V): Cela représente quel montant?

01.114 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Peut-être que le premier ministre pourra vous répondre à ce sujet dans sa réplique!

01.114 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Mijnheer de eerste minister, u heeft onze steun, maar wij blijven waakzaam.

Pour moi, il s'agit de 230 millions d'anciens francs. Mais aujourd'hui, 250 millions d'anciens francs se trouvent déjà dans le tonneau des Danaïdes parce que les CPAS ne procèdent pas aux recouvrements. Mais le tonneau des Danaïdes n'existe plus, tant pour le recouvrement que pour les avances. Si vous lisez le texte de la déclaration, vous constaterez que les portes sont ouvertes. En commission des Finances d'aujourd'hui, il a été décidé de traiter ce point en novembre. La loi sera votée à ce moment-là. Des amendements seront déposés. La porte va rester ouverte pour autre chose. Mais fondamentalement, il y a là une réelle avancée. Je continuerai d'ailleurs à me battre pour qu'il y ait une véritable avancée, monsieur Leterme. Vous pouvez en être convaincu.

Je souhaiterais que le premier ministre nous donne des précisions à ce sujet dans sa réponse. Mais ce n'est peut-être pas encore le moment d'apporter des précisions. Il y a sans doute des rendez-vous politiques et d'autres rendez-vous dans le cadre de la loi. Malgré tout, il y a une avancée. On fera des économies dans le domaine macro-budgétaire, mais personne n'osera le dire. Il y aura moins de pauvreté, moins de précarité et un plus grand respect des droits. Les juges auront l'impression de travailler pour une chose qui aura un impact. La revalorisation de la justice passe aussi par le respect des décisions prises par les juges. En tant que pouvoir législatif – même si nous n'avons rien à voir avec le pouvoir judiciaire en vertu de la séparation des pouvoirs –, on peut faire savoir aux juges que nous accordons de l'importance à leurs décisions et qu'elles doivent être traduites par des actes.

J'ai donc soulevé trois points dans la déclaration gouvernementale. Ce n'est peut-être pas beaucoup mais si ces trois points sont respectés – et le parlement doit veiller à ce que ce soit le cas –, ce sera une réelle avancée. Je vous conjure donc, monsieur le premier ministre, de persévérer dans le travail que vous avez entamé. Nous vous soutenons, avec vigilance.

De **voorzitter**: De vergadering is gesloten.
La séance est levée.

*La séance est levée à 0.10 heures. Prochaine séance jeudi 10 octobre 2002 à 10.00 heures.
De vergadering wordt gesloten om 0.10 uur. Volgende vergadering donderdag 10 oktober 2002 om*

10.00 uur.